

DARBININKAS

LIII NR. 59

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPT. 13, 1968

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Palikim Čekoslovakiją ir gelbėkim vidurinius rytus

Pritarimo, kad Nato svarstyti Čekoslovakijos invaziją—nėra. Spauda ragina kompromisais gelbėti vidurinius rytus. LBJ nori gerų santykių su Maskva

Prezidentas LBJ rugsėjo 10 Amerikos Legiono konvencijoje kalbėjo, kad imasi žygių, kurie "vestų į normalius santykius su Sovietų Sąjunga ir kitais komunistiniais kraštais". Pasaulio saugumas reikalauja, kad dvi didžiosios pasaulio galybės, jei galima, atleistų įtamą...

Prezidento mintį atitiko valstybės sekretoriaus Rusk veiksmas — kreipėsi į senatą, kad tvirtintų atominę sutartį. Ir N.Y.T. rugsėjo 11 įtikinėjo respublikonus, kad sutarties nuleidimas reikštų nenaudingą obstrukciją; skatino, kad derybos su Sovietų Sąjunga dėl raketų apribojimo eitų ministere...

rių plotme (ne viršūnių!). Čekoslovakijos invazija neturi sukludyti.

The Chr. Sc. Monitor rugsėjo 11 priima Čekoslovakijos okupaciją kaip įvykį faktą, dėl kurio Sovietams ir Amerikai nėra reikalo ginčytis, nes čia įtakų linija esanti aiški — Čekoslovakija tenka Sovietų pušei. Laikraštis kreipia daugiau susirūpinimo į kitą plotą, kuriame esą daugiausia dinamita. Tai viduriniai rytai, nes čia aiškumo nėra — čia susi-

duria Amerikos ir Sovietų interesus. Jų konfliktas turįs būti sutartas ne arabų ir Izraelio, bet Maskvos ir Washingtono — kompromiso keliu. Esą kompro-

misas dėl vidurinių rytų leis išvengti konflikto, kaip jo išvengta dėl Čekoslovakijos.

Vokietijos kanclerio Kiesingerio mintis sukiesti Nato konferenciją specialiai po Čekoslovakijos įvykių sutikta šaltai. Aiškiai atsisakė dalyvauti Prancūzija. Anglija noro taip pat nerodo.

Mirė kun. Juozas Šimanskis

Easton, Pa., rugsėjo 10 d. 12:30 v. popiet širdies priepuoliu mirė kun. Juozas Šimanskis-Shimansky, 30 metų amžiaus. Į kunigus buvo įšventintas 1964. Vikaru buvo Minersville iki 1968, iš ten nukeltas į

šv. Bernardo parapiją Easton, Pa., kartu aptarnavo ir lietuvių parapiją. Ten ir mirė. Laidojamas šeštadienį, rugsėjo 14 d. 11 val. iš širdies Jėzaus bažnyčios New Philadelphia.

Humphrey, Nixonas, Wallace — kurį iš jų pasirink "užmirštasis žmogus", t.y. dauguma?

VIETNAMO KARAS—ar dėl jo sutaria?

Vietnamo karas propagandos labiausiai vartojamas vyriausybės politikai kritikuoti. Paskutinėmis dienomis iš naujo savo pažiūras paskelbė vyriausybės ar būsimos vyriausybės vadai.

JOHNSONAS — nesikeičia

LBJ Amerikos Legiono konvencijoje atsakė Vietnamo politikos kritikams ir nurodė savo politiką. Esą trejosios galimybės. Viena, "mes galėtume padaryti invaziją į šiaurės Vietnamą". To mes nenorime — sakė prezidentas. "Mes galėtume atitraukti savo jėgas nuo demilitarizuotos zonos". To mes nedarysim. Trečias ir geriausias kelias — siųsti lėktuvus viršum karinių pozicijų, kad jie naikintų artileriją lizdus ir amunicijos pristatymą.

Siūlymą bombardavimą visai sustabdyti prezidentas atmetė, atskleisdamas pirmą gen. Abrams. Generalas paaiškino, kad bombardavimo sustabdymas įgalintų priešą per 10 dienų keletą sustiprinti puolimo jėgą.

Savo politiką Vietname LBJ rėmė buvusių prezidentų Trumano, Eisenhowerio ir Kennedy autoritetais, kurie pasisakė

už pasilikimą Vietname, nes kitaip gręstų naujas pasaulinis karas.

HUMPHREY — nuomonė pagal aplinkybes

Viceprezidentas Humphrey rugsėjo 9, žaisdamas žodžiais pagal vietos reikalavimus, kalbėjo apie galimą dalinį kariuomenės atitraukimą šiais ar kitais metais. Nors kitą dieną jis aiškino, kad tarp jo, prezidento, Nixono dėl Vietnamo esama vieningos minties, bet sen. Tower, respublikonų patarėjų komiteto pirmininkas, kaltino Humphrey, kad savo pareiškimais jis "gali rimtai pakenkti deryboms Paryžiuje". Nixonas dėl Vietnamo susilaukė, bet prabilo gub. Agnew.

AGNEW — griežtesnis už LBJ

Kandidatas į viceprezidentus Agnew aiškiai dėstė: —Hanoi būtų jau palūžęs, jei ne parama, kurią jis gavo iš amerikiečių, kritikuojančių vyriausybės politiką; koalicija su komunistais P. Vietnamo vyriausybėje nepriimtina, — kaip tai parodė Laos likimas; Humphrey pareiškimas gali reikšti "balandžių" nusistatymą, kuris betgi buvo atmetas demokratų platformoje. Agnew kritikavo ir Johnsono vadinamą "gradualizmo" politiką Vietname; ji neparodė pozityvių vaisių.

Humphrey aiškinasi ir klumpsta

Viceprezidentas Humphrey Denvery pasisakė, kad jam esą nesunku būtų priimti mažumos platformą Vietnamo klausimu, t.y. sustabdyti bombardavimą be jokių sąlygų. Prezidentas LBJ su tuo nesutinka. Humphrey taip pat tvirtino, kad šiemet ar kitais metais dalis Amerikos kariuomenės galės būti atitraukta iš Vietnamo. LBJ pareiškė, kad niekas nežino, kad tai galės būti.

N. Y. Post vertina, kad "viceprezidentas, mėginąs reikšti savo viltis dėl Vietnamo, pasijuto giliai grimstąs į konfliktą su prezidentu Johnsonu". O kai Humphrey kritikavo Nixono nenuolaidumą, tai gubern. Agnew atsakė, kad H. Humphrey nuolaidumas artina jį į Chamberlainą, o Nixono kietumas artina pastarąjį į Churchillį.

— **A. Harrimanas** rugsėjo 11 kritikavo de Gaulle pareiškimą, kad Jaltos sutartis atidavė rytų ir vidurio Europą Sovietų įtakai. Harrimanas aiškino, kad Jaltoje prezidentas Rooseveltas stengėsi išgauti iš Stalino sutikimą, kad jis garantuotų laisves tuose kraštuose, kuriuos Stalinas jau buvo užėmęs. Jaltos sutartis kalbėjo apie vyriausybės sudarymą laisvais rinkimais.

Tvoros tvėrėjai — Brežnevas, Kosyginas, Podgornis, Suslovas mielai nukeltų tvorą ir toliau į vakarus.

New Yorke mokytojų streikas, taika ir vėl streikas

— **New Yorke mokytojų streikas** baigtas rugsėjo 10. Mokytojų federacija laimėjo. Apie 10 atleistų galės, jei norės, grįžti į buvusias mokyklas; vietinės administracijos galia apribota — jos nubaustasis galės apeliuoti į trijų asmenų tarpininkavimą; mokytojai, kurie įeina į federacijos vadovybę, vietinės administracijos galės būti kilnojami, tik mokyklų superintendantui sutikus.

O tačiau...

Ocean Hill-Brownsville, juodoji sritis, nebuvo patenkinta — nei švietimo administratorius McCoy nei tėvai. Švietimo administratorius Shankerio ir valdybos derybose visai ir nedalyvavo. Sutartį pasirašė švietimo valdybos pirmininkė Mrs. Shapiro ir Shanker. Mc

Coy sakė, kad sutartis jam priimta ir kad sutartis naikina decentralizaciją.

Kai rugsėjo 11 mokytojai, kurie buvo šiame rajone atleisti, pasirodė mokykloje Hopkinson Ave. — Bergen St., Mc Coy jiems pasakė, kad "bendruomenė jų nenori". O šimtinė tėvų savo nepritarimą mokytojam reikė grąžinti ir popierių bei knygų svaidymais.

Kitų mokyklų tvarką gelbėjo irgi tik policija.

Rugsėjo 11 vakarą Shanker paskelbė, kad Ocean Hill — Brownsville sulaužė sutartį, nedraugiškai sutikdamas mokytojus, ir streiką nuo penktadienio atnaujina.

N. Y. Post pripažino vedamajame, kad įvykiai didina antiegrines ir antisemitines nuotaikas.

Brooklynas turi "savo vyskupą"

Brooklynio vyskupo Francis J. Mugavero konsekracijoje rugsėjo 12 dalyvavo apie 50 vyskupų ir 1,000 kunigų. Mugavero yra 54 metų, gimęs dabar pargarsėjusioje Brooklynio dalyje Bedford-Stuyvesant. Tėvai kilę iš Palermo, Sicilijoje.

Vienas iš daugelio tokių šio amžiaus istorijoje

Jaroslav Brodsky, Čekoslovakijoje reabilituotų kalinių vieno klubo pirmininkas, pabėgo į Vieną. Brodsky 48 metų, buvęs mokytojas, Novotny laikais sėdėjęs kalėjime, neištvėrė Čekoslovakijoje Sovietams atėjus.

Kelios valandos po Sovietų tankų įriedėjimo į Pragę jo būtų aplankę sovietų saugumas, bet jis buvo pasislėpęs. Per radiją jis girdėjęs, kad esąs laikomas kontrevolucionieriu vadu. "Po 10 dienų slapstymosi aš nusprendžiau bėgti. Paso, žinoma, negalėjau gauti, tai per sieną ėjau nelegaliai. Kai perkopiau 13 pėdų aukščio spygliuotų vielų tvorą, sargyba pamatė ir ėmė šaudyti. Persiritau dar per antrą tvorą ir įpuoliau į Luznicę upelį, kuri eina pasieniu."

"Aš nesijaučiu saugus čia Vienoje", kalbėjo Brodsky, drebančiais pirštais degdamas cigarete. "Viena per arti prie sienos. Ką reiškia siena rusams!

Aš pažįstu slaptąją tarnybą. Į grūstį automobilį su diplomatinium numeriu ir pervežti per sieną — ne problema".

Jis norįs pakliūti į Šveicariją ir iš ten organizuoti pagalbą tiems klubo nariams, kurie norės pabėgti į laisvę.

JAV išpėjo Čekoslovakijos vadus dar balandžio mėn., rašo Chr. Sc. Monitor, kad jį nieku negalės padėti, jei bus išprovokuota Sovietų intervencija. Apie tą išpėjimą buvusi painformuota ir Maskva.

— **Čekoslovakijos** vidaus reikalų viceministeris Zaruba paskelbtas nusižudęs. Anksčiau jis buvo išpėjęs, kad jis greičiau nusižudysias, negu perduosias asmenines bylas Sovietų slaptajai policijai.

— **Pueblo laivo** įgulai paleisti — sakė valstybės sekr. Rusk — š. Koreja reikalauja daugiau negu atsiprašyti. Reikalauja neįplaukti į Korejos vandenis.

Apeliacija į "užmirštąjį žmogų"...

Kas lems rinkimus? Ne hipiai, demonstrantai ir kiti išgarsintieji, o ta dauguma, apie kurią nekalbama...

Pagarba "užmirštiesiems":

R. Nixonas rinkiminėje kalboje San Francisco kalbėjo į "užmirštąjį amerikietį". Sakėsi to "užmirštojo" reikalams atstovausias. Į "užmirštąjį" apeliavo.

Užmirštasis — sako Nixonas — "nešaukia ir nedemonstruoja. Jis tylus, kaip ir ta didžioji dauguma šio krašto gyventojų, kurie moka mokesčius, remia savas bažnyčias, augina savo vaikus, kad jie būtų geri amerikiečiai, leidžia savo vaikus į visą pasaulį laisvės apsaugai".

Nixonas reikė pagarbą šiam "tauriajam amerikiečiui — darbo žmogui, kuris yra lojalus savo krašto institucijoms".

Nixonas apeliavo į jį. Kodėl ne į tuos, kurie demonstruoja, augina plaukus (ne vaikus!), niekina savo krašto institucijas, bet kuriuos taip pagarsina televizija ir spaudos paveikslai?

"Užmirštieji" yra dauguma:

Kad jie yra Amerikos bendruomenės dauguma, iliustruoja The Chr. Sc. Monitor vedamajame: esą lapkričio balsavimuose

se gali dalyvauti apie 75 mil.; jų 90 procentų greičiausiai būsią baltieji. O jei kreipsim dėmesį į balsuojančio amžių, tai balsavimus lems ne triukšmaujantieji politikuojantieji jipiai. Pagal 1964 balsavinį trys ketvirtadaliai balsavusių buvo per 35 metus. Studentų balsavime bus ne daug ką per du procentus.

Išvada: rinkimus lems tas "užmirštasis amerikietis", ir jo interesų bei jo opinijos turi žiūrėti tas, kuris nori gauti jo balsą.

Kokia gi tų "užmirštųjų amerikiečių" nuotaika, opinija?

Jų opinija:

Ji toli gražu nesutampa su opinija televizijos, spaudos, kuri mieliai vaizduoja triukšmaujantį, protestuojantį amerikietį. "Užmirštojo" opiniją konkrečiau vaizduoja Louis Harris anketos duomenys, paskelbti N. Y. Post. Pagal tuos duomenis balsuojančių dauguma labiausiai pasigenda šiuo metu įstatymais paremtos tvarkos ir asmeninio saugumo.

Nesaugumas auga. Apklaususių 54 proc. jaučiasi dabar gatvėje nesaugesni nei prieš metus; 80:13 mano, kad šiame krašte yra laužomi įstatymai ir suardyta tvarka. Anketos sudarinėtojai stengėsi išgauti atsakymus, kas yra didžiausi tos netvarkos ir nesaugumo kaltininkai. Jei atsakymus rūšiuosim pagal daugumo procentą, tai bus tokia jų eilė:

— 61 proc. mano, kad didžiausias kaltininkas pagausėję nusikaltimai;

— 59 proc. mano, kad tie "negrai, kurie pradėjo riaušes";

— 56 proc. mano, kad komunistai, kurie yra suinteresuoti ardyti tvarką ir įstatymą;

— 51 proc. mano, kad teismams pakirto įstatymo ir tvarkos vykdymą; 3:1 mano, kad teismams ir nusikaltimams paskatino;

— 36 proc. mano, kad "demonstrantai prieš Vietnamo karą";

— 37 proc. mano, kad vyriausybės netikusi veikla;

— 29 proc., kad hipiai ir studentai.

— 20 proc. kad dešinieji demagogai;

— 13 proc., kad "policijos brutalumas" išprovokuoja netvarką (tarp negrų šis procentas kitoks: 52 proc. jų mano, kad policijos brutalumas provokuoja netvarką).

Kas tvarką galėtų atstatyti? Pirmoje eilėje pasisakoma už žmonių paramą vietinei policijai (87 proc.); toliau tvirtas prezidentas (84 proc.).

Sie duomenys rodo, kuo labiausiai susirūpinęs "užmirštasis amerikietis".

— Išvada: tas, kuris nori gauti "užmirštojo" balsą, turi labiausiai siekti į jo rūpesčius — į asmeninį saugumą, kovą prieš chaosą.

Keistoka: čia mažiau randa atgarsio Vietnamo karas, kuris tarp intelektualų laikomas lemiamu dalyku rinkimuose. Gal dėl to neatsitiktinis faktas, kad kandidatas į viceprezidentus Agnew, apeliuodamas į rinkikus, pasisakė tvirtai prieš chaosą ir išdrįso pasisakyti, jog savo rolę tame chaoso atlieka ir komunistai. Tai atitinka "užmirštojo amerikiečio" galvojimą (bet tokia Agnew kalba sukelė N. Y. Times nepasitenkinimą).

Jei anketos duomenys teisingai vaizduoja Amerikos balsuojančios visuomenės daugumos valią, tai ji labai skiriasi nuo tos visuomenės viršūnių: viršūnės atitrūkė nuo kamieno.

Atvykėliai eina per Klaipėdos miestą

Trys vyrai — aktorius Vytautas Kancleris su Klaipėdos miesto kultūros skyriaus inspektorium ir Tiesos korespondentu — sumanė pažvelgti į Klaipėdos miestą „atvykėlio akimis“. O atvykėlis, sako, ne klausia, kiek mieste skaitytųjų ir kiek meno saviveiklos ratelių. Atvykėlis eina per miestą ir apie viską sprendžia iš tvarkos bei švaros ir iš žmonių elgesio.

„Atvykėliai“ mato, kad Klaipėdoje jau mažiau dulkių, kurių stulpus dar neseniai vėjas gaminio skersai ir išilgai miestą. Daug kur esą užsėta žolės, ir nuo to daugelis gremėzdikai atrodo žalesni. Dabar daug patraukliau atrodo. Tik Klaipėdos senamiestis vis dar — „perlas šiukšlyne“. Sako, „iškuopus purvą, nuvertus biaučius sandėliukus ir pašūres, nupūtus dulkes, jis sužėrėtų. Deja, kol kas tokio entuziazmo nematyti“.

Grioviai gatvėse žada dujas ir centrinių šildymą daugelyje miesto dalių, o tai, esą, reiškia „švara butuose, sumažėję dūmų debesys“. Dabar dar „visi laukia, kad suodžiai nedrumsėtų nuotaikos“.

Užsiminė „atvykėliai“, kad Klaipėdoje galėtų būti daugiau fontanų, — juk vandens yra! — ir kad būtų daugiau paminklų: Martynui Mažvydui, Kristijonui Donelaičiui, Stasiui Simkui, kuris čia kadais įsteigė muzikos mokyklą... Bet tie dalykai dabartiniais „klaipėdiečiams“ greičiausia nerūpi. Nes sako, „trečdalis klaipėdiečių visą laiką būna jūroje“. Atseit, daugiau kaip 30 tūkstančių tų „klaipėdiečių“ yra jūrininkai, surinkti čia iš visų Rusijos pašių... (Kam jiems toki paminklai!) Apie tuos jūrininkus trys Klaipėdos stebėtojai sako, kad po kelių mėnesių plaukiojimo grįžę randa gyvenimą ne visada tokį, „kokiū didžiojamasi“. Mat, kapitalistinių kraštų uostuose papročiai esą nešvankūs. Užsieniečiai jūreiviai, esą, tuos nešvankius papročius norėtų matyti ir Klaipėdoje: „Jie

stengiasi išvesti iš doros kelio mūsų jaunimą, nupirkti jį nalonu ir kramtoma guma, pornografija ir seksu“. Aiškiau tariant, užsieniečiai jūreiviai Klaipėdoje skatina spekuliaciją ir prostituciją. Visa tai „vyniodami į vatą“, stebėtojai verčia kaltę užsieniečiams jūreiviams, o apie tą 30,000 „savųjų“ — koks jų indėlis toji srity — jie, matyt, „nieko negirdėjo“. Sako, „prieš visa tai klaipėdiečiai kovoja“, bet nematyt, ar sėkmingai.

Stebėtojai labai uoliai vengia prasitarti, kad tarp dabartinių „klaipėdiečių“ (kurių jau

per 100 tūkstančių), lietuviai yra mažuma, ir ne jie lemia miesto veidą. Atsargiai, ant pirštų apie tuos „klaipėdiečius“ stypčiodami, stebėtojai primena, kad aukštesnio lygio kultūriniai renginiai prie jų nelimpa. „Jūros šventė“ su karnavaliu eiseną ir fejerverkais — gerai. O rytojaus dieną vietinis kino teatras rodė filmą, vardu „Fantomas“. Prieš tai kino teatre — miesto deputatų tarybos posėdis. Deputatai — Klaipėdos diduomenė, miesto valdžia — prieš posėdį apgulė kino direktorę. Pasirodo, visi skuba iš anksto įsi-

gyti bilietus į „Fantomą“. Bet, kai prieš porą mėnesių tame pačiame kino teatre koncertavo žymus menininkas — kur net bilietai buvę nemokami! — niekas iš tos diduomenės nepasirodė. Tas pats jaunimo teatro spektaklyje, tas pats filharmonijos rengiamuose simfonijos ar kamerinės muzikos koncertuose... Klasikinės muzikos koncertus, esą, lanko beveik vien muzikos mokyklų dėstytojai ir mokiniai. Panevėžio teatros apsilankymo metu salė buvo apytūštė. Tas pats netgi rodant geresnius rusų filmus...

Ryšium su tuo aktorius V. Kancleris prisiminė savo pažintį (1944-45 metais) su profesorium Zigmą Zemačiu:

„Garsus matematikas, visa širdim atsidavęs tiksliesiems mokslams, pradėjo atrodė pasirodė užsidaręs ir nelabai nuširdus pašnekovas. Bet užteko pabūti viename sambūryje, kad įsitikintum, koks tai linksmas, draugiškas, išmintingas žmogus. Būdavo, atsisdėdė hama-

ke, ir profesorius pradėdavo deklamuoti: „Vėlinės“ — lenkiškai, „Eugenijų Oneginą“ — rusiškai, „Faustą“ — vokiškai. Paskambindavo koki nors Čaikovskio kūrinį. Kartą jį paklausė: — Kaip jūs suspėjote visa tai? — Profesorius atsakė: — Ogi kitaip mano laikais nebuvo galima. Jei norėjai, kad tave inteligentu vadintų, privalėjai ir Puškiną, ir Gėtę, ir Mickevičių ir Maironį atmintinai mokėti, ir Čaikovskį, ir Rimskį-Korsakovą paskambinti.“

Taip lyg iš netyčių palyginę komunistinį auklėjimą su senųjų „buržuazinių“, trys stebėtojai pakartojo: „Jei nori, kad tave inteligentu vadintų... Tai asmenybės susirūpinimas pačiu savim. O kultūrinis gyvenimas be asmenybės neįmanomas“.

Toki apmąstymai buvo. Tiesoj, rugpjūčio 11 d., rytojaus dieną po to, kai ten pat buvo paskelbti kompartijos reikalavimai ugdyti asmenybės linksmam: Leninas, Lenino, Leninui... (Elta)

LAISKAS REDAKCIJAI

KAIP AŠ VARSČIAU SLA DURIS

SLA, pilnai — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, yra žinoma kaip sena, broliška lietuvių apdraudimo draugija, turinti milijoninį kapitalą ir savo centrinę būstinę 307 W. 30th St., New Yorko mieste. Jai priklauso tūkstančiai geros vilties narių ir vis nauji dar yra pageidaujami.

Turėjau garbės ir aš su broliu tai organizacijai priklausyti, bet po kiek laiko, palikę savo įnašus, atsikabinome.

Galutinai patyriau SLA paslaugumą, kai mėginau iš jos išgauti savo tėvo pomirtinę 500 dol. apdraudą. Drama prasidėjo, kai tėvas, nuo 1953 buvęs SLA nariu ir permokėjęs savo kainą, 1968 balandžio 3 mirė Bayonne, N.J., kur pas giminę gyveno, ir buvo palaidotas N. Arlingto, N. J., kapuose.

Nuvykau į SLA būstinę asmeniškai, pateikiau tėvo mirties pažymėjimą. Tokia ponija Baniene davė man specialią formą pareiškimui, liepė man ir graboriui tą formą prirašyti ir su polisu — apdraudos narystės pažymėjimu — jiem grąžinti. Sakė, kad A. Sodaitis viską sutvarkys. Nors poliso su savimi neturėjau, bet grįžęs namo viską sutvarkiau ir išsiunčiau.

Po neilgo laiko gavau iš A. Sodaitio savo popierius atgal su pastaba, kur turiu ant poliso pasirašyti su liudininkais, kad pinigų gavau, ir kad po to jie man atsiųs čekį. Tik reikėjo dar vieno popieriaus, mano brolio mirties pažymėjimo, nes jis jau prieš trejus metus buvo miręs. Taip aš atgausiu teisę į visą tėvo apdraudos sumą, nes ji buvo kadaise polise prašyta mūsų abiejų — mano ir brolio vardu.

Pareiškimo formą su tėvo mirties pažymėjimu ir graboriaus užpildytą liudijimą tuojau išsiunčiau į SLA, o dėl brolio mirties pažymėjimo pradėjau žygius į Department of Health, 295 Flatbush Avenue, Ext. Brooklyn, N. Y. 11201. Staiga mirė A. Sodaitis, pradėjęs tvarkyti mano bylą. Health Department atsakė, kad mano brolio mirties įregistravimo nerado — not found. Vėl rašiau ir siunčiau du dolerius. Atsakė toks ponas Abraham Sinovsky, kad jie surado mano brolio mirties pėdsakus ir galėtų kopiją man prisiųsti, jei aš grąžinčiau tą pirmąjį — not found. Žinoma, su džiaugsmu aš išsiunčiau minėtam p. Sinovsky tą prašomą raštą ir su laukiau... gimimui užregistruo-

ti formos. Jokio brolio mirties pažymėjimo. Vėl nuvykau į tą įstaigą, užpildžiau naują popierių, pridėjau čekį trim dolerių už dvi kopijas. Gavau vėl atsakymą — not found. Po trečio nepasisekimo, praėjus virš dviejų mėnesių laiko, grįžau į SLA būstinę pasiguosti, kas dar būtų, kad to jų reikalaujamo mano brolio mirties pažymėjimo negaliu iš valdžios išprašyti. Gal sudarysime kokį aktą, nes daugelis žino, kad jis yra tikrai miręs.

Ponia Baniene pareiškė, kad be to pažymėjimo nieko nebus. Pagaliau dar išaiškėjo, kad SLA įstaiga visai mano jokių, pirmiau prisiūtų, popierių neturi. Ji dar gerai paieškos ir paskambins. Vėliau paskambino ir patvirtino tą patį — nerado, reikės naujas formas pildyti, ne tik brolio, bet jau ir tėvo mirties pažymėjimus išsiųsti iš naujo, atnešti jiems, ir jie viską sutvarkys.

Man jau darės keista. Kodėl man Health Department neduoda kaip tik to, be ko man SLA neduoda priklausančios 500 dol. sumos. Visi tokius dokumentus gauna, tik ne aš. Jei paliksiu jiems pasirašytą polisą, tai jiems to ir tereikia. Paprasčiau, kad dingusią formą man paštų naujai išsiųsti, o kitus reikalus aš pats tvarkysiu. Praėjo virš dviejų savaitų. Nei žodžio, nei formų iš savo SLA nesulaukiau. Per tą laiką susitvarkiau su abiem mirties pažymėjimais, gavau ir brolio, išduotą prieš trejus metus, iš to paties Health Department ir su to paties pono Abraham Sinovsky parašu. Reiškia, mano brolis iš tikrųjų buvo miręs, tik dabar jo registras išnyko.

Nesulaukęs tų pažadėtų formų iš SLA, dar kartą, rugpjūčio 30, paskambinau į būstinę, klausdamas, ar galėčiau asmeniškai užteiti ir tuos popierius paimti. Atsiliepė ponas Petrėnas ir užtvirtino, kad būstinėje bus dirbama lig 4:30 val. vak. Atvykau prieš 4 val., bet būstinė buvo užrakinta, tikėtai degė stalinė lempa ir kažkas krapstėjo. Veltui kankinau kumštinti tas duris ir spaudžiau skambučius. Pasidarė koku dėl tokios išsigirusios lietuviškos organizacijos paslaugumo.

Nusivylęs savo jėgom ir saviškais, perdaviau turimus įrodymusios dokumentus gimimui. Jie amerikiečiai, turi aštirus advokatus, gal jie bus galtingesni šiame krašte, kuris saugoja ir mažus žmones.

V. Jonikas
Brooklyn, N. Y.

Min. St. Lozoraitis kalba jam surengtam pagerbime rugpjūčio 29, ketvirtadienį, Statler-Hilton viešbutyje New Yorke. Kartu buvo surengtas ir PLB seimo delegatų pagerbimas. Šalia (d.) — Aleksandras Vakselis, PLB seimui rengti vykdomasis vicepirmininkas.

NAFTA IŠ GARGŽDŲ

Apie naftą Lietuvoje rugp. 1 Tiesos praneša, kad „Dabar jau du grėžiniai Gargždų apylinkėse gali kasdien pateikti liaudies ūkiui dešimtis tonų juodojo aukso“.

Iš kitų prasitarimų jau žinoma, kad tas „auksas“ net labai ir juodas. Lietuvoje gaminamoji nafta esanti palyginti švari ir gali būti vartojama dyzeliniam motoram varyti nevalyta. Tad iš Gargždų grėžinių tekanti nafta esanti naudojama Lietuvoje. Bet tai nereiškia, kad iš Lietuvos žemės gaunamoji nafta yra kokia nors Lietuvos nuosavybė. Lietuva, paversta tik priklausoma respubli-

ka, neturi savo žemės nuosavybės, — nei jos paviršiaus, nei juo labiau gelmių. Neseniai paskelbtas žemės įstatymo pagrindų projektas pakartoja ir lig šiol Maskvos praktikuojamą dėsni, kad visa žemė priklauso valstybei ir todėl yra Maskvos valdžios dispozicijoje. Savininkiškas naftos šeiminkas yra Sovietų Sąjungos geologijos ministerija. Ji teigiamai įvertino faktą, kad ir Lietuvoje jai atrastas naujas naftos šaltinis, ir atradėjam davė... raudo vėliavą, prie kurios pridėjo ir (nepaminėto dydžio) premiją. (Elta)

Lietuvių Fronto Bicentennial stovykloje rugpjūčio 2 jaunimo sekcijos diskusijos. Kalba moderatorių dr. J. Girnius (k.).
Nuotr. dr. K. Ambrozaitis

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maloniai praleisti laiką. Į čia vietos lietuviai sueina pasikalbėti, pasivaikinti. Pravažiuojantieji ar atvykantieji į Waterbury, sustoję čia sutiks saviškį. Įvairiausi vietiniai ir importuoti gėrimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

PARDUODAMA VAIŠTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaisiai bei mėsos nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

GREITTOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Igal laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gausiai. Tai Deksnio mėsos, dabar vadinama „Ree-Leef Rub“. Dežutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Kopijūcos nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

RIMO IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopijūcos. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopijūca, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopijūca. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopijūca. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniska kopijūca šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopijūcos galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-6172. Paruosiamis garbingos laidojimo. Modernios kopijūcos, oras vedinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. 87-34 80th Street Woodhaven, N. Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas. — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, (312) 476-2242

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gynybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v., pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŲ GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, šunius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat siūkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikiškite į siūkinis!

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuviams ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas neužvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntinių daiktų — geriausių siuntinių ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamą katalogą — **UNION TOURS** 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743
BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasaulyje
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti turi būti pateikti ne vėliau kaip prieš savaitę iki paskutinio mėnesio mėnesio. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar daug trūksta iki 5000?

Šį pirmadienį, rugsėjo 9, Amerikos pradžios mokyklose prasidėjo mokslo metai. New Yorke dėl mokytojų streiko valdiškose amerikiečių mokyklose mokymo pradžia sukluvo. Tuo tarpu New Yorko liuanistinė Majronio vardo šeštadieninė mokykla darbą pradėjo jau rugsėjo 7. Panašiai ir kitose lietuviškose kolonijose liuanistinės mokyklos mokslo metų pradžiai pasirinko rugsėjo 7 arba 14.

Pagal statistikos duomenis 1966-67 mokslo metais liuanistinės mokyklas JAV lankė 3,849 mokiniai, o 1967-68 mokslo metais — 3,113 mokinių. Pereitų mokslo metų pabaigai artėjant, JAV LB centro valdybos rūmuose veikianti švietimo taryba buvo paskelbusi liuanistinio švietimo vąj: Lietuvai jubiliejiniais metais atlikti ypatingos reikšmės darbą — padidinti mokinių skaičių iki 5,000.

Kiek mokinių liuanistinėse mokyklose šiemet, jubiliejiniam mokslo metams prasidėjus? Ar jau pasiektas vąjus metu pasiryžtas skaičius? Ar bent priartėta prie jo?

Kadangi ne visos liuanistinės mokyklos jau pradėjo mokslo metus, tai registracijos duomenys nepilnai žinomi. Paties New Yorko Majronio vardo šeštadieninė mokykla daviniams nėra džiuginantys. Užpėreita mokslo metais šią mokyklą lankė 190 mokinių, pėreita mokslo metais — 180 mokinių. Šiemet, Lietuvos jubiliejiniais ir laisvės kovos metais, nauji mokslo metai pradėti su 160 mokinių. Be abėjo, tai dar tik darbo pradžia. Pirmą mokslo metų dieną gal ne visi dar spėjo atvykti ir užsiregistruoti. Tai tik ir teikia vilties, kad ateinančių savaitių laikotarpį abėjojančių ar primiršusių tėvų tautinio atsakominguo jaus-

mas ir jaunimo uolumas mokinių skaičių padidins.

Sia proga tenka prisiminti kai kurias mintis, kurias pareiškė JAV LB švietimo tarybos pirmininkas J. Kavaliūnas, paskelbdamas (Darbininkas, 1968 kovo 19) jubiliejinį metų lietuviško švietimo vąj:

“Jei Lietuvos kūrėjai savanoriai kovoję nepriklausomybės kovose už kiekvieną Lietuvos žemės pėdą, tai mes čia dabar turime kovoti dėl kiekvieno lietuviu, dėl kiekvieno jaunuolio. Tai garbingas mums uždavins, bet ir likiminė pareiga, nuo kurios nė vienas nesame laisvi.

“Siųskime savo vaikus, skatinkime ir padėkime kitiems savo vaikus siųsti. Tėvai, leidią savo vaikus į liuanistines mokyklas, panaudokime visą savo įtaką, kad ir kaimynai ir pažįstami leistu.

“Jaunimo organizacijos, panaudokime visą savo įtaką, kad nariai, dar nelankę liuanistinių mokyklų, stotų į jas šiais Lietuvos sukaktuviniiais metais.

“Išvėios lietuviškų mokyklų uždaviniai dideli, o darbo sąlygos sunkios. Jos lengvės laikantis darbo pasiskirstymo: mokytojų tarybom rūpinantis pedagoginiais reikalais, o mokyklų laikytojams — tėvų komitetams ir LB apygardom bei apylinkėm — ūkiniais ir finansiniais, o visiems kartu laikantis švietimo tarybos nuostatų ir potvarkių.

“Visas lietuviškasis švietimas remiasi auka ir tėvu, ir mokytoju, ir bendruomenės, neišskiriant nė pačių vaikų. Vertinkime vienas kito darbą, vienas kito įnašą, didėlį ar mažą, ir našlės skatiką. Per auką ir pasišventimą buvo iškovota Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė, tik per auką mes ją vėl atgausime.”

Vyčių vainikas prie Amerikos Laisvės varpo

Lietuvos vyčių 55-tasis seimas Philadelphijoje

Su šūkiu “Vyčių stiprybė — Lietuvos viltis” Lietuvos vyčiai sušaukė savo 55-tąjį seimą Philadelphijoje, rugpiūčio 22-25.

Prie didelio Bellevue Stratford viešbučio plevėsuoja trišpalvė. Tai vaizdas, sukelias jausmą, kurį ne vienas esame patyrę, išvydę savo tėvų žemės ženklus. Įėjus į viešbutį, tuojau patraukia dėmesį lenta su užrašu — Knights of Lithuania, 55th Convention, Ballroom Floor. Pasikėlus į seimo užimtą aukštą, prie registracijos stalo malonios vytės pasitinka delegatus ir svečius. Čia pat matyti ir trys kambariai, kur viename bus aukojamos mišios, antrame vyks posėdžiai, o trečiame įrengta tautodailės ir knygų parodėlė, apie kurią buvo skelbta miesto laikraščiuose ir kviesta visuomenė atsilankyti.

Ketvirtadienis tai delegatų rinkimosi diena. Popiet jau susidaro gera grupė vyčių ir išvyksta apžiūrėti istorinių vietovių bei pažaišti kėglių rungtynėse. Vakarinėmis mišiomis Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje atidaromas seimas, o parapijos salėje įvyksta susipažinimo pobūvis. Penktadienio rytą seimo pirmame posėdyje Philadelphijos 3-ji kuopa sveikina

delegatus ir svečius, kun. J. Jutkevičius pasako uždegančią kalbą, sudaromas prezidiumas, pateikiama darbotvarkė. Po posėdžio, kitame kambaryje, aukojamos lietuviškos mišios, dalyvaujant ir giedant visiems vyčiam. Pertraukos metu vyčiai neišsiskirsto, bet renkasi bendriem pietum, kurių metu pagerbiami organizacijos garbės nariai.

Popietiniame posėdyje svarstomi organizaciniai klausimai bei planai. Vakare prie vyčių prisijungia geras skaičius visuomenės: virš 350 asmenų išplaukia laivu Delaware upe. Laive šokama, dainuojamos lietuviškos dainos, o Philadelphijos “Žilvino” šokėjai atlieka programą.

Šeštadienio rytiniame posėdyje tęsiasi diskusijos ir nagrinėjami nebaigti reikalai. Vėliau išklausa Antano Saulaičio, S. J., paskaita. Prelegentas labai įdomiai išaiškina žmogaus padėtį savo aplinkoje, parbrėždamas, kad asmuo turi kur nors priklausyti, norėdamas pažinti ir ugdyti paveldėtą kultūrinę vertybę. Savoka katalo, kur sutirpdomos įvairios tautybės, šiandien pakeičiama

asmens kilmės ieškojimo atgimimu. Paskaitoje buvo iškelta ir stovyklų svarba. Šioje mažos skalės bendruomenėje jau nuolis gali išmėginti ir pritaikyti savo įgytas žinias organizacijoje. Patraukti ir išlaikyti savo narius organizacija turi ne reikalavimais, o įdomia programa, leisdamą nariui pajusti, kad jis yra įnašas ne tik į organizaciją, bet ir į gyvenamą bendruomenę. Paskaita labai sudomino klausytojus. Prelegentas buvo paprašytas paauoti santrauką, kurią būtų galima išsiuntinėti vyčių kuopom, kaip tik ir ieškančiom patarimų, kaip narius išlaikyti ir pritraukti.

Po paskaitos visi dalyvauja lietuviškose mišiose, kurias aukoja keturi kunigai: A. Konataus iš Bostono, W. Stanevičius iš Detroito, J. Jutkevičius iš Worcesterio ir St. Raila iš New Yorko. Bendrų pietų metu įteikiami prizai kuopom, pasižymėjusiom naujų narių pritraukimu, pilnai surinktu nario mokesčiu ar ypatinga veikla. Trofėjomis apdovanojami žaidę kėglių rungtynėse. Mykolo Norkūno, vyčių iūrėjo duklė, dr. Phyllis Cimics, duoda

trumpą pranešimą apie jos pamėtos ruošiamą spaudai knygą iš savo tėvo gyvenimo. Knyga pasirodys ateinančiais metais, švenčiant šimtą metų nuo Mykolo Norkūno gimimo.

Popietiniame posėdyje seimo pasveikinti atvyksta Philadelphijos burmistro atstovas — tarybos narys Joseph Zazychny, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Phila. klubo vicepirmin. Rima Mironienė, Pietinės New Jersey Lietuvių Bendruomenės pirm. Juozas Gaila, Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės vicepirm. Algimantas Gečys ir JAV LB Pietryčių apygardos pirm. Balys Raugas. Perskaitoma telegrama iš senatoriaus Hugh Scott ir kiti sveikinimai. Pristatomi kandidatai į naująją centro valdybą. Vyksta balsavimai ir rinkimai. Vakare puošnioje viešbučio salėje suruošiami šokiai naujajai centro valdybai pagerbti. Vakaras praeina iškilioje nuotakoje, su dainomis ir šokių varžybomis.

Sekmadienio rytą Sv. Kazimiero bažnyčios kieme vyčiai rikiuojasi eisenai ir, palydini Sv. Kazimiero posto veteranų ir būrio vėliavų, žygiuoja bažnyčion. Pagal tradiciją, vyčių seimo metu iškilmingų mišių aukoti visuomet yra kviečiamas vyskupas. Šio seimo mišiom atvyksta Philadelphijos vyskupas Gerald V. McDewitt. Jį atlydi Sv. Kazimiero parapijos klebonas K. Batutis, prel. J. Končius, prel. V. Martusevičius, kunigai Neverauskas, Shimkus, Mažeika, Jutkevičius ir Stanevičius.

Prieš prasidedant mišiom, prie altoriaus iškvičiami užstarnavę 4-to laipsnio ordina vyčiai. Vyskupas, pašventinęs ženklus, pats juos įteikia. Pamokslą pasako prel. J. Končius, išskeldamas Lietuvos praeitį, jos vargus, jai padarytas skriaudas lygindamas su Čekoslovakijos tragedija.

Mišiom pasibaigus, vyčiai su vyskupu ir kunigais susirenka oficialiai seimo nuotraukai. Po bendrų priešpiečių ir vyskupo sveikinimų parapijos salėje visi vyksta prie laisvės varpo Nepriklausomybės aikštėje — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejui paminėti. Sugiedojus himnus, po invokacijos programą praveda Philadelphijos vyčių veikėjas Juozas Janulaitis. Jis pažymi šios istorinės vietos reikšmę: čia gimė JA Valstybės, pasirašius nepriklausomybės aktą 1776 metais. Meninę programos dalį atliko dvi jaunos kanklininkės — Alė ir Laima Surdenaitės.

Dr. Jokūbas Stukas savo kalboje nušviečia Lietuvos padėtį, komunizmo suktumus, Jung-

tinių Tautų dvigubą standartą mažųjų tautų atžvilgiu, primena, kad Lietuvos laisvės varpas padovanotas Amerikos lietuvių ir yra čia pat esančio laisvės varpo kopija. Baigdamas kalbą, prelegentas ragina vyčius dar uoliau dirbti su šių laikų vieninteliu ginklu — plunksna.

Dennis Mažeika perskaito vyčių seimo laisvės deklaraciją, kurioje išreiškiama padėka Amerikai už mūsų tėvų ir senelių priglaudimą, už nepripažinimą Sovietų okupacijos. Deklaracijos kopijos išdalinamos visiems susirinkusiems. Giedant “Marija, Marija”, vyčių atstovai — Kun. J. Jutkevičius, pirm. dr. J. Stukas, Stella Volkevičiūtė ir J. Janulaitis — padeda vainiką prie laisvės varpo.

Popiet vyčiai renkasi į viešbutį paskutiniame posėdyje. Balsuojami konstitucijos pataisymai. Vakare įvyksta iškilmingas seimo banketas, kuriame pagrindinę kalbą pasako Philadelphijos teisėjas Leo Weinrott. Vakara praveda Philadelphijos advokatas ir vyčių bičiulis Alfonsas Romeika. Patriotinę kalbą pasako kun. J. Jutkevičius. Pennsylvanijos asamblėjos narys Jurgis Juraitis savo kalboje pažada remti vyčių veiklą ir padėti Lietuvai reikauti.

Banketo metu buvo pagerbti ir atžymėti ženklais nusipelnę vyčiai: Juozas Sadauskas — spaudos bendradarbis jau nuo 1916 metų; Adelė Gabaliauskienė — vyčių delegatė į Lietuvą 1927 metais, kai buvo vežamas aukso kardas Lietuvos kariuomenės generolui S. Žukauskui; J. Mažeika, narius naktelį Juozas Sakaitis, Anne Bender, Marija Janulaitis iš Worcester, Mass., ir Mary Lucas ir Shalos Vaitkus iš Dayton, Ohio. Čia įteikiama ir vyčių 1000 dol. stipendija, kurią šiais metais laimėjo Donna Jankowski, veikli vyte iš Worcester, Mass.

Dar žodį taria naujasis centro valdybos pirm. dr. Jokūbas Stukas, kviesdamas vyčius daugiau reikštis Lietuvių Bendruomenėje, bendrauti su ateitininkais ir skautais ir remti visą lietuvišką veiklą.

Banketas uždaromas buvusios centro valdybos pirm. Helen Schields-Saulytės kvietimu į darbą, nes vyčių stiprybė yra Lietuvos viltis. Sugiedojus vyčių himną, baigiasi banketas ir 55-tasis seimas.

Pirmadienio rytą vyčiai susirenka atsisveikinti ir, pilni gražių užsimojimų ir naujos energijos darbui, išsiskirsto.

Seimas praėjo su dideliu pasisekimu dėka šeiminkų — Philadelphijos 3-sios vyčių kuopos sutartinio darbo ir pasišventimo. Rengimo komitetą sudarė: J. ir A. Mickūnai, (nukelta į 4 psl.)

PETRAS DOMINAS IŠPLAUKĖ
I DIDŽIUOSIUS VANDENIS

J. L.

Petras Dominas — inteligentiškiausias Europos plėšikas

(5) Pirmasis tuo reikalu prabilo Dominas.

— Tai ką, vyrukai, atrod, gerokai apkerpėjome? Trūksta polėkių? Pradeda gyslos kalkėti? Reikia daugiau judesių, gimnastikos, ispūdžių. — Gerhardas ir Helmutas Balkiai tik pritariamai linkterėjo galvomis. Vadinas, sutarta.

Pirmasis žygis

1963 rugsėjo 28 Dominas nupirko tris poras pirštinių ir plaktuką. Pirštines — kad ne liktų pirštų nuospaudų, plaktukas — prekybos stiklam dūžyti. Vakare trys vyrai leidosi į žygį kaip į pramogą.

Gerhardo Mercedes automobiliu visi nuvyko į Mionchengladbachą ir ėmėsi vykdyti planą. Pastatę savo mašiną nušalioje gatvėje, pradėjo dairytis automobilio žygiui. Žmonės būriais skuba į teatrą. Tai gera proga “išsinuomot” kurio nors dainos meno mėgėjo mašiną, nes kol tėtis operetė, nie-

kas automobilio nepasigės. Labiausiai jiems patinka Opel Rekord firma. Ji geriausiai pažįstama ir patikima. Ilgai žvalgytis nereikėjo. Gatvės lempos šešėlyje pastebėjo ieškomo tipo automobilį. Vikriai iškelia vieną langą ir atidaro duris. Trumpu sujungimu užveda motorą ir pajuda iš vietos. Iš šalies žiūrint, atrodo, jog trys jaunuoliai išvyko pasivažinėti. Iš lėto slenka pirmyn tai kiek sumazindami, tai paspartindami greitį, nerūpestingai į visas puses žvalgosi. Tuo tarpu prie vairo sėdįs Gerhardas įdėmiai stebi, koku ritmu keičiasi eismą reguliuojančios šviesos tarp Bismarko gatvės ir tos vietos, kur paliktas jų Mercedes.

Laikrodis rodo pusę dešimos. Elegantiškas Opel Rekord įsuka į Bismarko gatvę ir sustoja apie 50 metrų nuo brangenybių pirklio Offermanno parduotuvės. Gatvė važinėja tramvajus ir autobusas, bet šiuo metu eismas nėra gyvas. Tik kai kampe pasirodo raudonos šviesos, prie gat-

vių susikirtimo susigrūda kiek daugiau mašinų. Iššokus žaliom šviesom, visos su dideliu triukšmu leidžiasi pirmyn.

Trys vyrai apžiūrinėja prekybos langius. Ilgiau jie užtrunka prie brangenybių parduotuvės. Jos vitrina įrengta truputį nuošaliau — prie įėjimo į vidų. Praeivių dėmesiai patraukti lange išstatyta gražių ir brangių papuošalų ir kitų dalykų. Viliuojantis grobis. Dominas sužavėtas stebi jį, kaip katinas nieko nenujaučiančią pelę. Savo bendram jis duoda paskutinius nurodymus: — Kai tik pasirodys žalios šviesos — pradėdame. Visi supranta ką tai reiškia. Tada startuojančių automobilių šviesos nukrypsta šalin nuo vitrinų, kyla motorų triukšmas, kuris turi užslopinti dūžtančio stiklo skambesį. Viskas tobula! paruošta ir aišku. Gerhardas atvairuoja “išnuomotą” mašiną ir sustabdo prie pat šaligatvio.

Vis tie nepraatymai!

Dėmesio — žalia šviesa. Tuo pat akimirksniu Dominas išsitraukia iš po palto už diržo užkištą plaktuką ir žaibiškai smogia į langą. Kokia staigmena: stiklas nedūžta, tik truputį įsky-

— Per menkas plaktukas, — ramiu balsu taria jis ir dar kartą smogia visa jėga. Lange atsiranda skylė, bet tokia mažutė, jog nė rankos negalima įkišti.

Helmutas taip pat įsikūnijusi ramybė. Atrodo, jog niekas į jų kėslą neatkreipė dėmesio.

Sarvuotam stiklui pramušti reikia mažiausiai dviejų kilogramų plaktuko, — žinoviškai įvertina padėtį Helmutas. Bet jie atvykę ne bandymų daryti, o grobti. Pradėto užmojo negalima palikti neužbaigus — reikia skubiai veikti. Dominas dar kartą trenkia ir skylė padidėja. Gatvių persikirtime iššoka raudona šviesa. Petras skubiai čiumpa vitrinėje išdėstytas brangenybes ir bruka į apsiaus-to kišenę. Dar kartą ir dar kartą kiša per skylę pirštinių ranką ir surenka viską, kas atrodo brangesnio.

Ant kampo užsideda geltona šviesa. Helmutas pakelia ranką ir metasi į mašiną. Dominas paskui jį. Gerhardas startuoja dar prieš pasirodant žaliai šviesai, nes kryžkelė laisva. Pravažiavęs gatvių susikirtimą, stailgiai suka į mažutę gatvelę. Kiek pavažinėję šalutinėmis gatvėmis ir įsitikinę, kad niekas jų nepersiekia, trys vyrai palieka automobilį prie tamsaus sandelio ir ramiausiai nužingsniuoja.

— Kitam kartui nupirksiu geresnį plaktuką, — taria Helmutas. Dominas tyli. Jam mirga akyse, trūksta oro. Ne dėl susijaudinimo ar baimės. Tas pareiktas ilgų metų kalėjimas išsekino jėgas. Bet nei Helmutas

nei Gerhardas neturi to pastebėti. Prieš ruošiantis kitam žygiui reikės dar gerokai pailsėti. Tokie terlojimai kaip šįandien su prekyliu gali blogai baigtis.

Perėję gatvę ir pasiekę savo Mercedes, visi trys sulipa į jį ir nudumia namo, kur jų nekantariai laukia motina, žmona ir mylimoji.

(Bus daugiau)

A. ir L. Surdenaitės skambina kanklėmis prie Laisvės varpo Lietuvos vyčių seimo metu. Nuotr. V. Gruzdiū

Argentinoje žuvo mokytoja Z. Vanagaitė

Trumpą savo gyvenimą atidavė lietuvių jaunimui

Buenos Aires, Argentinoje, naktį iš rugpjūčio 21 į 22 automobilio katastrofoje žuvo jaunuomenė mokytoja ir vadovė **Zuzana Vanagaitė**. Sudužė automobilio stiklai jai taip perpiovė gerklę, kad ji mirė po kelių valandų ligoninėje. Kitą dieną buvo pašarvota Aušros Vartų parapijos salėje, iškilmingai palaidota rugpjūčio 23. Laidotuvis dalyvavo visa lietuvių kolonija ir visos jos auklėtas jaunimas.

Zuzana Vanagaitė buvo gimusi 1941 rugpjūčio 3 Avellanedoje. Ten ir baigė pradžios mokyklą, kuriai vadovavo seserys Kazimierietės.

Nuo 5 metų scenoje

Jau 5 metų Zuzana motina Ona Lunytė-Vanagienė apmėgė tautiniais drabužiais ir užkėlė lietuvių parapijos salėje ant scenos deklamuoti. Lietuviškoji scena ir lietuviškoji visuomenė pasidarė jos visos gyvenimas. Uoliai dalyvavo bažnytinėse iškilmėse, uoliai lankė visus lietuviškus rengimus. Per lietuvių liaudies dainas ir Argentinoje atsišaukė Lietuva, ta tolima tėvų žemė. Ir metai iš metų vis labiau Zuzana įsitraukė į lietuvišką veiklą. Ji

dirbo su lietuvišiais vyčiais, lankė šeštadieninę lituanistinę mokyklą, visu uolumu reikėsi jaunimo ansamblyje "Rambyne". Ten ji šoko, dainavo, deklamavo, vaidino, vadovavo vakaram, pranešinėdama lietuvių ir ispanų kalbom.

Mokytoja lietuviškoje mokykloje

Baigus aukštesniąją mokyklą buvo pakviesta mokytojauti lietuvių Aušros Vartų parapijos mokykloje. Kartu studijavo ir toliau, studijavo teologiją ir tas studijas baigė, gaudama religijos mokytojos diplomą. Ji buvo paskirta parapijos vaikų katekizacijos vadove ir jai buvo pavestos 8 kitos mokytojos.

"Atžalyno" vadovė

Giedojų šv. Cicilijos chore. Klebono kun. J. Margio kviečiama, tautinius šokius pradėjo dėstyti šeštadieninėje mokykloje. Vėliau iš tų mokinių sudarė "Atžalyno" ansamblį. Pagaliau pasiliko pagrindinė šeštadienio mokyklos mokytoja ir vadovė, Atžalyną perorganizavo į savarankų vienetą. Vasarom vadovavo lietuvių vaikų vasaros stovyklai.

Norėjo dar daugiau įsigyti vadovės žinių, tai uoliai lankė jaunimo studijų savaites, kursų. 1966 buvo atvykusi į JV.

Zuzana Vanagaitė

Kelionę sumokėjo inž. A. Rudis. Čia lankė jaunimo vadų kursų Dainavoje, dalyvavo jaunimo kongrese Chicagoje.

Darbininko redakcijoje

Būvodama New Yorke, lankėsi ir Darbininko redakcijoje. Čia dedama nuotrauka yra padaryta Darbininke, kai ji sėdėjo įprastoje svečių kėdėje. Su pietiečių temperamentu ir kartu su lietuvišku kuklumu ji pasakojo apie savo darbą lietuviškoje mokykloje ir savo veiklą su jaunimu.

Į naują darbą

Kai grįžo iš Amerikos, turėjo daugiau žinių ir daugiau paskatų. Dar labiau plėtė Atžalyno veiklą, dalyvavo visose lietuviškose šventėse, apsiėmė mokyti lietuvių centro mažųjų tautinių ansamblių "Papartyną". Dalyvavo studijų savaitėje Brazilijoje (1968). Kelionę jai sumokėjo "Atžalyno" tėvų komitetas.

Sumokėjo todėl, nes ji gyveno iš menkos mokytojos algos. Turėjo dar padėti motinai, našlei, kuri gaudavo menką pensiją. Be to, teismo ji buvo paskirta su pilna atsakomybe auklėti brolio tris vaikus. Taigi tik didžiai taupydama ir sukdama si jai galėjo išsiversti savo namuose. Sau ji nieko nereikalavo, stengėsi visa atiduoti kitiems.

Paskutinis laiškas

Kun. J. Margiui išvykus į JAV ir PLB seimą, ji parašė laišką, kuriame rašo: "Žinau, kad apsiėmiau daugiau darbų, nei galiu padaryti. Jau man nebeliko nei laisvos dienos, nei valandos. Nuo pirmadienio iki penktadienio dėstau parapijos mokykloje, šeštadienį iš ryto turiu prižiūrėti katekizmo dėstymą, po pietų — Atžalynas, šeštadienio mokykla, šv. Cecilijos choro, Rambyno repetitijos, dažnai reikia dalyvauti programoje. Sekmadienį jau nesinori keltis, bet šv. Mišios.

Apsiėmiau pamokyti "Papartyną", Argentinos Lietuvių Centre pirmas pasirodymas bus spalio 12. Atvažiuokite! Kaip galima atsisakyti lietuviško darbo, kai jie mane kviečia, maldauja. Esu dalyvavusi keturiuose Pietų Amerikos lietuvių kongresuose, jaunimo kongrese JV ir studijų savaitėse bei stovyklose Amerikoje, Brazilijoje, Argentinoje. Tad jaučiu pareigą dirbti lietuviško auklėjimo darbą... Kaip galima, kad neturiu dolerių, o norėčiau dalyvauti PLB seime New Yorke. Bet pasiūlyti, kad jūs mus atstovausite..."

Paliko didį turtą

Tai buvo paskutiniai Argentinos lietuviškos žodžiai. Tik-

rai, ji trumpą gyvenimą skyrė lietuvių tautai. Gyveno vos 27 metus. Iš jų 9 metus mokytojavo ir dirbo su vaikais, su lietuvišku jaunimu, organizuodama, stiprindama jų lietuvišką nusiteikimą. Iš savo kuklios algelės nesukrovė jokių turtų, bet didį turtą paliko išauklėtose vaikuose.

Kas ją pakeis?

Ji neparengė jokio įpėdinio, nes buvo pasiryžusi dirbti ir kovoti dėl lietuviškos visą savo gyvenimą. Bet tas jos gyvenimas buvo toks trumpas.

Ir kas pakeis ją? Ar atsiras iš jaunimo, iš jos išmokyty, kad ateitų ir tęstų jos darbą?

Giliam liūdesy liko jos motina Ona Vanagienė, jos brolis Jonas, jos brolio dvi dukrelės ir sūnus, kuriuos ji globojo. Liko nuliūdę ir Argentinos lietuviai, nes ji gyveno ne sau, — ji ir mirė besirūpindama jaunimo reikalais.

K.M.

Jaunimo studijų savaitė Argentinoje praėjusiais metais. Viduryje (bliuskutė su dryžiais) — Zuzana Vanagaitė. Nuotr. Darbininko redakcijos

MIELOS SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI — BENDRUOMENĖS NARIAI!

Naujai išrinktoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės III-oji valdyba nuoširdžiai dėkoja seimui už išreikštą pasitikėjimą ir šia iškilminga proga pareiškia:

PLB valdyba sieks didžiojo lietuvių tautos tikslo — Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės atstatymo; rūpinsis tautinės lietuvių dvasios kėlimu ir gaivinimu, kuriam būtinos lietuvių švietimo, mokslo ir kultūros pastangos;

daug dėmesio kreips į tautinių lietuvių solidarumą, jungiančių mus bendriesiems tautiniam uždaviniui ir darbui.

Eisim vidurio keliu, kuris priimtinas daugumai lietuvių.

Esam įsitikinę, kad mus iš-

rinkote ne komanduoti, diriguoti, savo galvojimą primesti, bet, svarbiausia, juodam būtinam lietuviškam darbui atlikti, kraštų bendruomenių veiklai derinti bei ryšiam palaikyti.

PLB uždavinys ir rūpestis bus — kad viso pasaulio lietuviai jungtųsi lietuviškuose reikaluose, kad išmoktume vieni kitus labiau gerbti ir vieni kitiem talkinti, kad stipriau išlaikytume tautinę savo dvasią, mūsų visų stiprybės ir žmoniškos vertės pagrindą.

Nuoširdžiai kviečiu visus laisvojo pasaulio lietuvius ir visų kraštų lietuvių bendruomenes visomis moralinėmis bei materialinėmis galiomis PLB valdybai padėti.

Juozas Bačiūnas-Bachunas

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti jos adresu: Mrs. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

AR BŪ GALIMA PAIRAUKII MIESĄ ATSAKOMYBEN?

Klausimas

Atvykę į JAV, apsigyvenome neapdėdame miesčiuke, netoli Clevelando, Ohio. Gavome šokių tokių darbų ir po kurio laiko nusipirkome trijų butų namus. Juose gyvenome apie 8 metus, o paskui nutarėme persikelti į patį Clevelandą, kur vaikas yra geresnių mokyklų ir darbų daugiau. Clevelande nusipirkome vienos šeimos namus.

Nors iš karto buvome nutarę senus namus parduoti, bet apsisvarstėme, kad turime gerų nuomininkų, paskolos ne kažin kiek teliko, tad po kokių 9 metų tie namai savaime apsimokės. Viskas ėjo sklandžiai, tie patys nuomininkai pasiliko gyventi, o į savo butą tuoj pat gavome gerą nuomininką, kuris sutiko mokėti labai gerą nuomą.

Po metų reikalai pasikeitė. Miestelio valdyba nupirko žemės netoli mūsų namų ir ten įtaisė sąslavyną (dump). Prasi-dėjo mūsų vargai. Nuomininkai pradėjo skųstis, kad pasidarė neįmanoma ten gyventi, tuoj paprašė nuomas sumažinti. Pasirodė, kad naktį ir dieną važiuoja sunkvežimiai, tame sąslavynė dažnai pasitaiko gaisrai, tarp nešvarumų priviso žiurkių. Vienas nuomininkas mum parašė, kad žiurkė įkandė jį vaiką. Anksčiau žiurkių ten nebuvo. Namai visuomet pilni dūmų, nuo rūkstančių gaisrų. Nuomininkai skundžiasi, kad tai ardo jų sveikatą.

Nuomininkai, na, ir mes skundėmės miestui, sveikatos skyriui, ir prašėme kaip nors sustvarkyti tą reikalą, bet niekas jokio dėmesio nekreipia. Norėjome namus parduoti ir kreipėmės į tris agentus. Tie mum pasakė, kad vargu ar atsiras pirkeju. Nežinome, ką daryti. Į tuos namus sudėjome daug sunkiai uždirbtų pinigų ir darbo. Dabar mūsų santaupos nueis niekais.

Ar būtų galima miestą patraukti atsakomybėn ir juos priversti nuostolius atlyginti? Ar galima būtų miestą priversti sąslavyną iš ten iškelti?

Namų savininkai, Ohio

Atsakymas

Pirmiausia Tamstom patarčiau nedelsiant gauti vietinį advokatą. Tokiu atveju yra daug teisinių komplikacijų, ir Tamstos neapsisėsite be advokato. Patarčiau tai padaryti dabar, o ne vėliau. Advokatas pirmoje eilėje patikrins, ar miesto valdyba ėmėsi visų įstatymų reikalaujamų žingsnių prieš įrengiant sąslavyną toje vietoje. Paprastai miesto sveikatos skyrius privalo ištirti sąlygas ir aplinkybes, ir tik jei jos atrodo palankios, duoda miesto valdybai leidimą arba sutikimą sąslavynui įrengti. Ar Tamstų miesto valdyba tokį leidimą (assignment) yra gavusi, nežinau. Tamstų advokatas sužinos.

Jei miestas nekreipia dėmesio į Tamstų ir Tamstų nuomininkų skundus, reikia imtis kitokių priemonių. Paprastai įstatymai numato, kad tokiais atvejais galima kreiptis su skundu į valstijos sveikatos skyrių (State Health Dept.) Jei ir iš to niekas neišeitų, tada Tamstų advokatas pasikalbės su kitais Tamstų rajono gyventojais ir

ištirs, ar yra daugiau nusiskundimų. Jei, jo nuomone, bus patartina kreiptis teisman, būtų pravartu, kad ir daugiau gyventojų prisijungtų prie bylos.

Teismas gali nutarti, kad ši vieta iš viso nėra tinkama sąslavynui. Tačiau, jei ir nutartų, kad vieta tinkama, jis galės duoti miestui "nurodymų", kaip tas sąslavynas turi būti tvarkomas, kad būtų išvengta tokių pasekmių, kurias Tamsta aprašė. Teismas galės nustatyti sąlygas, kurių miesto valdyba turės laikytis.

Neabejoju, kad dabartinis Tamstų aprašomas stovis sudaro teisiškai vadinamą "nuisance" visos Tamstų apylinkės gyventojams, kenkiant ne tik Tamstų turtui, bet ir nuomininkų sveikatai. Tokių sąlygų ne-reikia toleruoti. Tamstų advokatas žinos, kokių priemonių imtis ir kuria tvarka.

Atsišaukimas į ateitininkus sendraugius

Ateitininkų sendraugių stovyklos dalyviai, rugpjūčio 8 išklaušė Ateitininkų Federacijos vado prof. dr. J. Pikūno pranešimo "Ateitininkų misija seniau ir dabar", jį išdiskutavo ir veiklos reikalu sutarė kreiptis į visus ateitininkus šiuo pareiškimu:

1. Ateitininkai kreipia didelį dėmesį į reikiamų kadry parengimą ateitininkų organizacijai ir įdėtiniam darbui.

2. Moraliai remia savo narius, dirbančius lietuvių veiksmuose, bendruomenėje, spaudoje, tautinės reikšmės organizacijose.

3. Jaunųjų ateitininkų — studentų, moksleivių ir jaunučių — veiklai ieško gyvenimiškų atramų — sukonkretintos veiklos, naujų metodų ir tinkamų vadovų.

4. Prašo Ateitininkų Federacijos vadovybę rūpintis sisteminga ateitininkų gyvenimo ir veiklos informacija ir skelbti ją "Ateityje" bei periodinėje lietuvių spaudoje.

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvius jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekejais.

Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai primami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

W. ir I. Sveklai, I. ir A. Ožaliai, L. Sasnauskaitė, A. Alsankaitė, L. ir V. Balten, A. Burch, jr., A. Bekerytė, C. ir M. Petroniai, V. Ožalienė, J. Janulaitis, D. Beletsky, A. Danacarte, J. Greymas, M. Krivinskas, T. Meron, A. ir F. Rupšiai, L. Staniškis, J. ir R. Varevice. Šiuos darbuotojus inspiravo ir vadovavo visų vyčių vytytė Helen Shields — Šaulytė. Labai sklandžiai buvo sutvarkyta techniškioji seimo dalis. Delegatai ir svečiai už viešbučio ribų buvo vežiojami autobusais. Tuo būdu išvengta vėlavimosi ar laiko gaišinimo. Bendri kasdieniniai pietūs su programa ten pat viešbutyje patraukė dalyvius neišsisklaidyti, suarti no suvažiavusius, užimezgė ryšys, ir atsirado bendra kalba. Kad visi vyčiai galėtų dalyvauti lietuviškose mišiose, buvo atspausdinti tekstai ir giesmės. Taip pat buvo paruošti dainorėliai, kad kartu suėję visi galėtų teisingai dainuoti lietuviškas dainas. Įdomu pastebėti, kad vy-

čiai savo seime darniai vartojo abi, lietuvių ir anglų, kalbas.

55-jame seime dalyvavo virš 200 delegatų ir svečių. Seimo posėdžiam pirmininkavo Larry Janonis iš New Yorke. Jo sugėbėjimas šiai pareigai galėtų būti pavyzdžiu visiem. Griežta, bet taktiška pirmininkavimo forma seimo posėdžius darė darbingus.

Seimas išrinko naują centro valdybą, kurią sudaro: dr. Jokūbas Stukas — pirmininkas, Stasys Vaitkus — 1-mas vicepirmininkas, Leonas Paukšta — 2-as vicepirmininkas, Longinas Švelnis — 3-čias vicepirmininkas, Nancy Kober — nutarimų raštininkė, Helen Zimmer — finansų raštininkė, Stella Sankal — izdininkė, Eleonora Laurin ir Larry Janonis — trustees. Dėl dvasios vado bus kreipiamasi į Kunigų Vienybę, prašant paskyrimo.

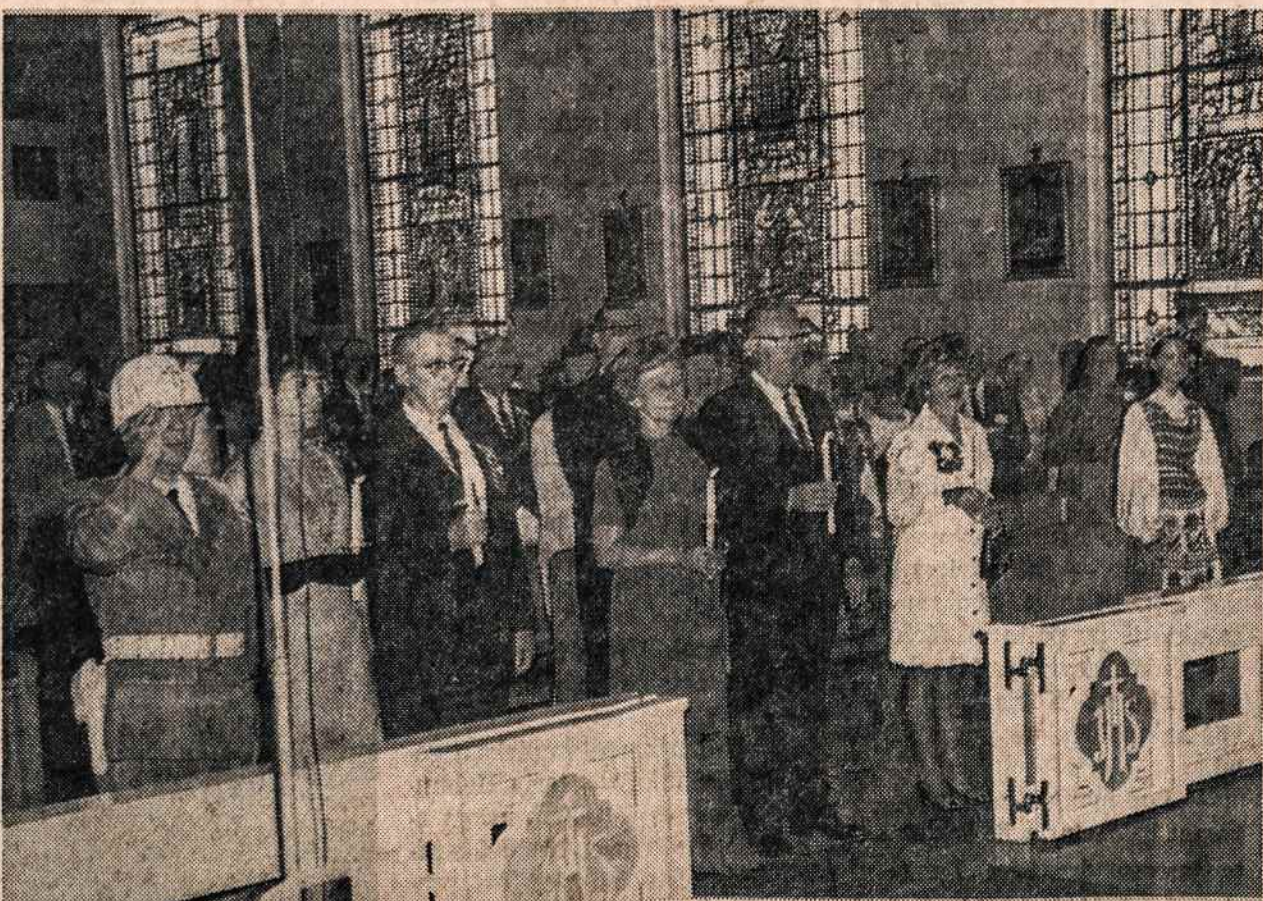
Savo priimtose rezoliucijose seimas reikalavo Sovietų pasitraukimo iš Čekoslovakijos, pasmerkdamas okupaciją. Rezoliucijos buvo pasiūstos Čekoslovakijos atstovybei Washingtone ir Jungtinėm Tautom. Taip pat buvo pasveikintas JV prezidentas, prašant pateikti Baltijos tautų klausimą Jungtinėm Tautom.

Snieguolė M. Jurskytė

Pas advokatą

Advokatas klientui:

— Prašau savo bylą man pasakoti aiškiai ir paprastai. Ją supainiosiu aš pats.

Iškilmingos pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje Philadelphijoje Lietuvos vyčių seimo proga rugpjūčio 25. Nuotr. V. Gruzdžio

Dr. Viktoro Jasaičio netekus

A. BENDORIUS

Ir vėl mirties angelas išsivedė vieną žymų lietuvių, savo tauria asmenybe ir mokslo darbais garsinusių mūsų tautos vardą. Netekome žmogaus, kuris mūsų nebuvo plačiai išgarsėjęs ir spaudoje nedažnai minimas, nes gyveno toli nuo didesnių lietuvių kolonijų, dėl to negalėjo aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Be to, buvo labai kuklus, vengė viešumos ir nepakentė autoreklamos, kurią taip mėgsta išdidieji tuščiadvasiai. Nesigyrė savo darbais ir nenorėjo būti giriamas, nes žinojo, kad iškalbingiausiai byloja apie žmogų jo darbai ir jo pati asmenybė. Stai dėl ko noriu nors keliomis eilutėmis supažindinti su juo ir jo bent svarbesniais darbais.

Pakaunės lygumų vaikas

Amžinos atminties velionis Viktoras buvo gimęs 1901 gruodžio 14 Stanačiūse, 3 km. į vakarus-pietus nuo Garliavos, pavyzdingo ūkininko šeimoje. Jo tėvas Jurgis Jasaitis buvo šviesus kaimietis, susipratęs lietuvis, spaudos draudimo laikais jos uolus platintojas.

Iš to lizdo iškilo garsi Jasaičių giminė: vyriausias sūnus Juozas (rašydavosi Jesaičiu) buvo teisininkas, veiklus visuomenininkas ir pramonininkas — didelių užmojų vyras, miręs 1938 m. Vidurinis sūnus Domas — didelio idealizmo visuomenininkas, vienas iš pagrindinių ateitininkijos sąjūdžio šulų, rašto žmogus (daug parašęs ir dabar dar ne retai rašas ideologiniais, socialiniais, visuomeniniais, kultūriniais, politiniais ir savo profesiniais medicinos klausimais), didžiai nusipelnęs gydytojas šiauliuose ir puikus organizatorius. Sesuo Onutė (Danienė) — pavyzdinga mokytoja.

Tat visai natūralu, kad, tokioj šaunioj šeimoj gimęs ir užaugęs, Viktoras buvo taurus idealistas ir ejo savo vyresniųjų brolių pramintu taku. Antai dar būdamas gimnazistu, 1920 m. spalio mėn. palieka mokyklos suolo ir, susitaręs su kitais dviem savo draugais bendraminčiais ateitininkais Juozu Leimonu ir Vincu Dovydaičiu, išvyksta šauliais savanoriais į frontą kovoti su lenkais, kurie tik ką buvo pagrobę mūsų sostinę Vilnių. Mažytis jų būrelis Valkininkuose susiduria su ištisu lenkų kavalerijos eskadronu. Bando įsivirtinti šventoriuje, prisidengdami jo mūrinių tvorų. Tai pastebėję lenkai, pradėjo supti juos. Matydami beviltišką padėtį, Leimonas su Viktoru paskutiniu momentu sprunka iš šventoriaus, meta šautuvus ir per daržus pabėga. Lenkų vėliau pasivytį, suvaidina vietinius ir taip išsigelbsti iš aiškos mirties, nes lenkai šaulių — partizanų neimdavo nelaisvėn. Vincas Dovydaitis, būdamas jų vadu, ryžosi atsišaudyti ir laikytis, bet buvo mirtinai pašautas.

! mokslo aukštumas

Baigęs gimnaziją, būsimasis profesorius išvyko studijuoti į vakarų Vokietijos Muensterį, bet po trijų semestrų persikėlė į Vieną ir ten po penkių metų baigė chemijos studijas daktaro laipsniu. Išėjęs reikalingą studijų kursą, dar du metų dirbo pas prof. Strachę, tyrinėdamas rudosios anglies suskystinimo galimybes.

Jis specializavosi kuro chemijos klausimuose, nes, broliui Juozui įsteigus Ežerėčio durpių eksploatacijos įmonę, tikėjosi ten pritaikyti savo įgytas žinias. Tačiau ta įmonė perėjo į Kauno miesto savivaldybės rankas, o jis stėjo tarnauti į krašto apsaugos ministeriją, kur netrukus buvo paskirtas ginklavimo valdybos sprogstamųjų medžiagų skyriaus viršininku, išbuvusiu šiose pareigose iki 1940 m. Lietuvos okupacijos.

Čia išrado kai kurių sprogstamųjų medžiagų gamybos pagerintus būdus ir juos pritaikė šaudmenų gamybai Linkaičių ginklų gamykloje. Šalia šios tarnybos jis dar dėstė aukštuosiuose karininkų kursuose ir aukštesniojoje Pavasario komercinė mokykloje, kur nuo 1930 užsimezgė mudviejų draugystė.

Nuo 1940 ligi antrosios bolševikų okupacijos buvo Kauno universiteto docentas ir neorganinės bei analitinės chemijos katedros vedėjas. Ginklavimo Valdybos tyrimų laboratorijoje, kuri buvo pastatyta Kaune, Žaliakalnyje, šalia zoologijos sodų, ir kurios labai moderniam įrūšimui jis daug nusipelnė, daug laiko ir energijos skyrė įvairių žaliavų, metalų lydiniių, degalų, aliejų, riebalų, sporgalų, nuodingųjų dujų ir kitų cheminių junginių analizei ir jų reakcijų tyrimams.

Dr. Viktoras Jasaitis

Jis man kartą sakė tas laboratorijas esant tiek saugias, kad per dešimt metų darant bandymus su pavojingomis sprogstamomis medžiagomis, įvyko tik viena maža nelaimė, kurios metu buvo sužeistas tik vienas žmogus, nors tų bandymų per tą laiką buvo padaryta tūkstančiai. Tyrimo laboratorijų įrūšimo reikalais jis lankėsi Švedijoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir Austrijoje.

Be to, jis tyrė silicio dvideginio tirpinimą įvairiuose tirpintuose ir emalių fosforescenciją. Tuo pačiu laiku jis sugėbėjo vadovauti ir laboratoriniams kokybinio bei kiekybinio analizo darbams. Daug rašė mokslinių ir populiariųjų straipsnių apie sprogstamas medžiagas, nuodingas dujas, dujų kaukes, padegamas medžiagas ir bendrai apie chemines karo priemones Kosmose, Mūsų žinyne, Trimitė, Ugniagesys ir kt. spaudoj. Atskirai išleido 1934 m. knygą Nuodingos karo medžiagos.

Visuomeninio darbo baruose

Būdamas mokslo-laboratorijų žmogus, jis nevengė ir visuomeninio darbo. Prieš II pas. karą daug paskaitų skaitė visuose kursuose ir per radiją priešgausinės ir priešjudinės apsaugos klausimais. Gimnazijoje buvo veiklus ateitininkas (1921-22 moksleivių atkū centro vald. narys). Tokiu veikliu šios org-jos nariu pasiliko visą gyvenimą.

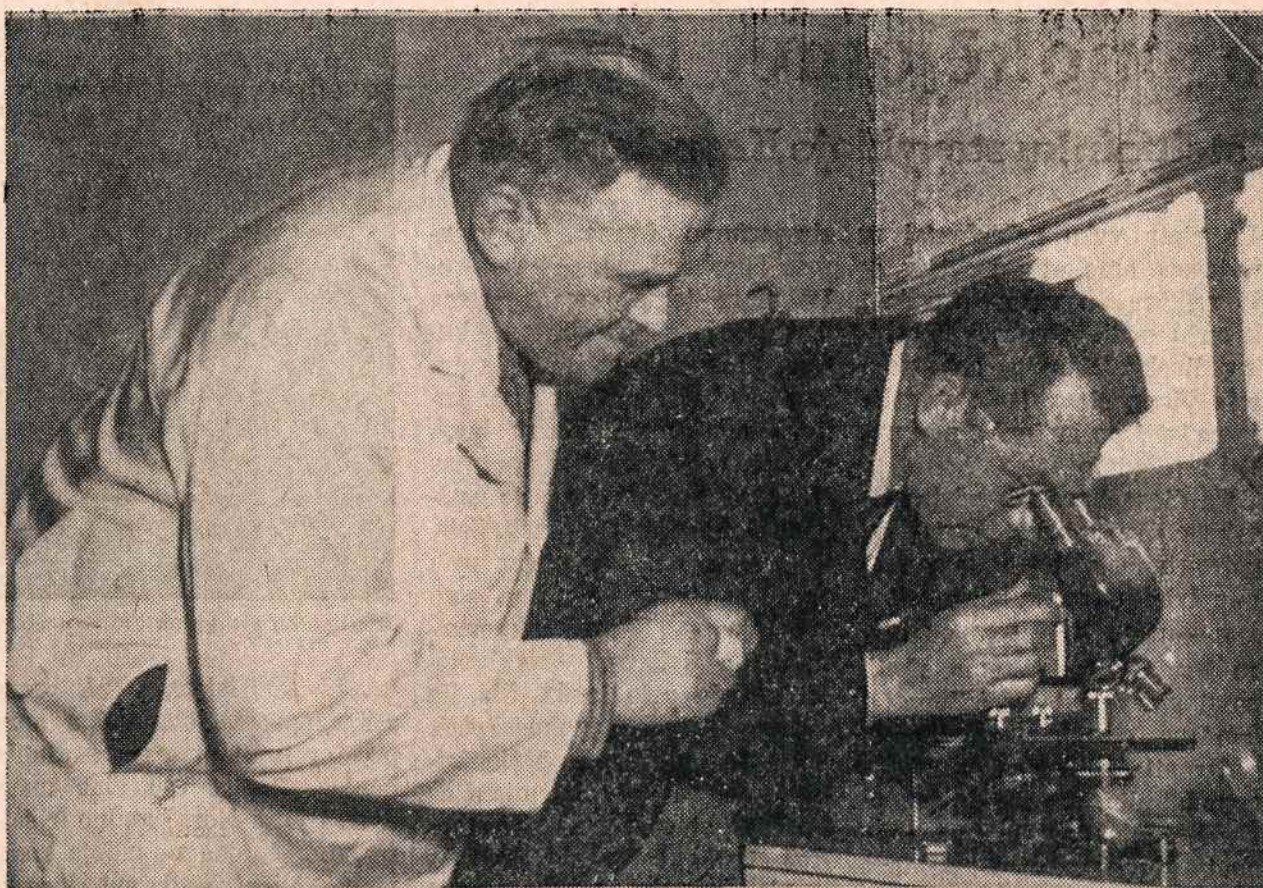
Vienoj buvo liet. studentų sąjungos organizatorius ir 1926-28 jos pirm-kas Vokietijoje 1946-48 m. Liet. Tremtinių Bendruomenės vyriausios valdybos ir švietimo-valdybos na-

rys. Hanau liet. gimnazijoje dėstė chemiją. Veikė ir Bendruomenės emigracinė komisijoje, kuri buvo pavesta mano atsakomybei ir kurioj mudu dalindavomės jos rūpesčiais.

Atvykęs 1948 į Ameriką ir apsigyvenęs Waterbury, metus laiko buvo tremtinių dr-jos pirmininku ir vienu iš lituanistikos kursų steigėju. Nepatingėjo bendradarbiauti ir Lietuvių Enciklopedijoje. Po poros metų išsikėlęs į tolimąjį Idaho, neturėjo progos toliau dirbti visuomeninio darbo.

Mokslinis Lietuvos ambasadorius

Dr. Viktoras Jasaitis su šeima 1951 nusikėlė į mažą Idaho valstijos miestelį (13,000 gyv.) Lewiston esantį Washingtono pasienyje, prie Gyvatės upės (Snake River). Ten jis pradėjo dirbti dar mažesniame amunicijos fabrikelyje, kuris tada vadinosi jo savininko Richardo

Dr. Viktoras Jasaitis 1962 m. savo laboratorijoje bendrovės prezidentą Speer supažindina su naujais tyrimais.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Numatyti įvykiai

Baigiasi vasara. Vėl Philadelphia ir jos apylinkės lietuvių sparciau jungsis į lietuviškąjį darbą. Čia pateikiame artimoje ateityje numatytų įvykių kalendorių:

Rugsėjo 14, šeštadienį — LB lituanistinės šeštadieninės mokyklos mokslo metų pradžia. 10 val. r. mokinių mišios Sv. Andriejaus parapijos bažnyčioje ir pamokos mokyklos patalpose.

Rugsėjo 21, šeštadienį — keturių rašytojų literatūros vakaras Neptuno klubo salėje. Pradžia 6:30 v.v.

Spalio 6, sekmadienį — atremontuotos Sv. Andriejaus parapijos salės atidarymas — pietūs, tuoj po lietuviškų mišių (apie 12 val.).

Spalio 26, šeštadienį — radijo valandėlės Bendruomenės Balso 15 metų veiklos koncertas — balius, Sv. Andriejaus parapijos salėje.

Lietuviai Pax Romana suvažiavime

Rugpjūčio 20-26 Saint Joseph's kolegijoje, Philadelphijoje, įvyko 20-tasis Pax Romana pasaulinis suvažiavimas. Tai tarptautinė katalikų kultūrinių ir intelektualų organizacija, kurios nariu yra ir ateitininkai sendraugiai. Algimantas Gečys buvo ateitininkų įgalios delegatas. Taip pat suvažiavime dalyvavo buvęs Pax Romana pirmininkas dr. Vytautas Vygantas.

Buvo diskutuojama ir sprendžiama šių dienų pasaulinė problema — keturveidis skurdas: socialinis, ekonominis, intelektualinis ir moralinis.

Suvažiavimo vakarai buvo užpildomi filmais ir meninėmis programomis. Rugpjūčio 21 va-

Detroit, Mich.

Vydūnas gyvenime ir kūryboj

Sio turinio paskaitą skaitys iš Australijos atvykęs skautų veikėjas, pedagogas, rašytojas ir žurnalistas Antanas Krausas. Paskaitą ruošia Lietuvių Šaulių Sąjunga Tremtyje, Detroito Stasio Butkaus kp., Spaudos ir kultūros sekcija.

Detroito visuomenė kviečiama atsilankyti į Lietuvii namus, 3009 Tillman, rugsėjo 15, sekmadienį, 12 val. Rengėjai tikisi gausaus visuomenės dalyvavimo.

Paskaitininkas šiuo metu atidavė Lietuvii Enciklopedijos spaustuvei išspausdinti 10 to mų veikalą apie Vydūną. Veikalas leidžiamas filosofo 100 metų gimimo sukakties proga.

Norį su svečiu iš Australijos susisiekti tesikreipia šiuo adresu: A. Krausas, c/o A. Garbenis, 4409 S. Rockwell Ave. Chicago, Ill. 60632.

VI. Mingėla

karo programą atliko lietuviai, solistė Irena Stankūnaitė ir Philadelphia tautinių šokių grupė "Žilvinas". Teresei Gečienei teko pranešėjos pareigos. Pasipuošusi tautiniais drabužiais, supažindino delegatus ir svečius su Lietuvos praeitimi ir šiandienine komunistų spauda, paaiškino šokių ir dainų reikšmę. Ypatingai gražiai ji užbaigė programą, kreipdamasi į įvairių kraštų delegatus, prašydama melstis už pavergtą Lietuvą ir kur galima padėti jos kovoje už laisvę. Kvietė delegatus į Pax Romana suvažiavimą Lietuvoj, įvykiantį ateityje, Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Vakaras baigtas susikaupti minute, pageriant Česlovakijos didvyrius. Išeinant iš salės, dalyviams buvo išdalintos knygelės apie Bažnyčios padėtį pavergtoje Lietuvoje. Vakare dalyvavo ir būrelis vietos lietuvių.

Literatūros vakaras

Rugsėjo 21 Philadelphiją aplankys mūsų dailiojo žodžio meisteriai: Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras ir iš tolimos Australijos atvykęs Pulgis Andriešius. Jie skaitys savo kūrinius literatūros vakare, kurį rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Philadelphia skyrius. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti į šį ypatingą vakarą Neptuno klubo salėje, 928 E. Moyamensing Ave. Po programos įvyks pasilinksminimas su bufetu ir šokiais.

Nauja lietuviška šeima

Philadelphia ir jos apylinkių lietuvių džiaugiasi praturtėję nauja bendruomenės nare. Visiem žinoma veikėja Jūra Gailiūsyte, iškėlusią už dailininko Romo Viesulo, atvyko Philadelphia. Šia proga sveikiname naująją lietuvišką šeimą ir linkime daug laimės bei saulėtų dienų šeimyniniame gyvenime.

S.M.J.

Nauj. Anglijos Lietuvos vyčių piknikas

Naujosios Anglijos Lietuvos vyčių apskritis rugsėjo 15 rengia kultūrinį pikniką Maironio parke, So. Quinsigamond Ave. Shrewsbury, Mass. Piknikas su įvairia programa rengiamas Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakčiai atžymėti.

Iškilmės prasideda 12 val. mišiomis Maironio parke. Mišias lietuvių kalba laikys kun. Jonas C. Jutt-Jutkevičius, Worcesterio šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas.

Worcester, Mass.

Pagerbimas ir išleistuvės

Kun. Albino Jankausko pagerbimo banketas įvyks rugsėjo 22 d. 6 v.v. Aušros Vartų parapijos salėje, 153 Sterling Street. Ilgai šioje parapijoje buvo vikaru, paskui administratoriumi, vėliau buvo paskirtas šv. Pranciškaus parapijos klebonu Athole. Kun. Jankauskas yra Worcesterio vyskupijoje jauniasias klebonas.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti šiame pagerbime. Bilietai gaunami abiejose Worcesterio klebonijose; pas Aušros Vartų organizacijų pirmininkus, pas parengimo koordinatorių Anthony M. Miner, 49 Bruce St., Grafton, Mass., 01519, tel. 839-2043.

Šv. Kazimiero parapijos Putnamo seselių rėmėjų skyrius kviečia atsilankyti į tos vienuolijos 50 metų sukakties minėjimą, kuris rengiamas rugsėjo 29, sekmadienį.

Minėjimas pradedamas mišiomis 10 val. šv. Kazimiero bažnyčioje. Jubiliejiniai pietūs Maironio parke bus 1 val. Po pietų įdomi programa. Laukiame visų! J.M.

IŠ VISUR

Miunchene vokiečių kalba Vliko leidžiamame biuletenyje Elta-Pressedienst, liepos mėnesio laidoj, aptariamas romanas "Heimat der Verbannten" (Tremtinių tėvynė). Tai Edgard Schaper'io romanas apie lietuvių knygnešį, ištremtą į Sibirą (1864-1904 m. lietuvių spaudos draudimo laikais). Kalbama taip pat apie naują Johannes Bobrowskio apybraižų rinkinį "Der Mahner" (kvieslys, pranešėjas — perspėjikas), kuriame autorius, tarptautinio masto rašytojas, kalba apie "Sarmatiją" — apie šiaurinę vidurio-rytų Europą ir vokiečių kaimyniavimą su tų plotų tautomis. Mokantiems tų kaimynų kalbas nesunku šiose apybraižose rasti lietuviams arba mozūrų lenkams būdingų posakių aidų, kurie išversti atgal į originalias kalbas itin spalvingai skamba, bet ir vokiškai pasakytą liudija autoriaus gilų pažinimą aplinkos, apie kurią jis kalba. (E.)

— Živilė Numgaudaitė, baigusi Illinois universitete teatro mokslus, sutiko įsijungti į Cicero Lietuviškųjų studijų instituto dėstytojų eilės ir nuo šio rudens vadovaus studentų sceniniam pasirodymam, praves dailiojo skaitymo pamokas. Jos parašytas veikalas praėjusiais metais amerikiečių studentų buvo statytas viename Chicago teatre.

— Lietuvių muzikologijos archyvas, vadovaujamas prof. J. Žilėvičiaus, norėdamas supažindinti muzikos mylėtojus su mūsų muzika ir kompozitoriais, ruošia ciklą paskaitų apie kompoz. Antaną Vanagaitį. Paskaitos prasidės rugsėjo 18 ir tęsis keturis trečiadienius. Vyks Jaunimo centre.

— Inž. E. Bartkus, Alto pirmininkas, gavo iš prezidento E. B. Johnsono padėką už pasiųstą Amerikos Lietuvių Tarybos protesto telegramą ryšy su Sovietų Sąjungos įvykdyta Česlovakijos okupacija. Prie padėkos rašto pridėta prezidento Johnsono kalba, pasakyta rugpjūčio 21 ir smerkianti Sovietų Sąjungos žygį.

— Jokūbo Dagio, Juozo Paušteniaus ir Stasės Smalinskienės dailės darbų paroda įvyks rugsėjo 21 — spalio 10 Balzeko lietuviškos kultūros muziejaus patalpose, Chicagoje.

— Stasys Goštautas, paskutiniu metu gyvenęs Brooklyne, išvyko į Wellesley kolegiją, kur vienerius metus dėstys ispanų kalbą ir Lotynų Amerikos literatūrą. Jo naujas adresas: Stasys Goštautas, 9 Weston Terrace, Wellesley, Mass. 02181. Telef. (617) 235-7799.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

200 dol.: Stasė ir Zenonas Krasauskas, Chicago, Ill.

Po 100 dol.: Agota Januškevičiūtė, Albany, N.Y.
Marijona ir Jonas Rikteraitis, New Britain, Conn.
Jurgis Tamašauskas, Mt. Vernon, N. Y.

50 dol.: Elena ir Kazimieras Vainiai, Maspeth, N.Y. a. a. Antano Vainiaus prisiminimui.

40 dol.: Ona Saukaitienė, Bristol, Conn.

25 dol.: Jonas Zadeikis, Chicago, Ill.

15 dol.: J. Landsbergis, Richmond Hill, N. Y.

10 dol.: M. Petraitienė, Newington, Conn.

Po 5 dol.: Kazys Seštokas, Rahway, N.J. ir J. Skadaitis, Phila, Pa.

Visiem aukojusiem teatlygina Visagalisi!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukas siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

Dvi savaitės moksl. ateitininkų stovykloje Kennebunkporte

Kalba stovyklos kapelionas Tėv. Gediminas Kijauskas, SJ.

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ
IŠPARDAVIMASTrys ilgo grojimo lietuviškos
plokštelės už penkis dolerius

1. Lietuvos Senos ir Naujos
Dainos: Įdainuota solistų ir
choro 11 liet. dainų: Mergučėle
brangi, Metai, Pavasario links-
mybės, Barbutė ir Pilypas, Šia
naktele, Prieš tolimą kelionę,
Užtalės daina. Tiginė bobu-
tė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu
Jieva, Jievužė, Augu pas tėve-
lį, Stikluokėlis.

2. Suk, Suk Ratelį, Vilniaus
tautinio choro ir solistų įdai-
nuota 14 liet. dainų: Suk, suk
ratelį, Stok ant akmenėlio, Pa-
lankėj, Bernelis tinginėlis, Mer-
gaičių daina, Nida, Festivalinis
valsas, Šeriau, šeriau sau žir-
gelį, Žaliojoj lankelėj, Melžė-
lės ir meistreliai, Dainelė apie
tiltą, Per šilęjį joją, Naktigo-
niai ir Ramunėlės.

3. Kur Banguoja Nemunėlis,
Sol. Algirdo Brazio, įdainuota

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Danijos didmeistris Bent Larsen
laimėjo JAV atviras pirmenybes
Arsen, Colorado, surinkęs 11-1 tš.; jam
atiteko \$11250 prizas. Toronte jis
laimėjo Kanados atviras p-bes su
10½-½ tš. ir gavo \$1000 prizą. Pra-
eitą savaitgalį Larsenas su didmeis-
teriu Benko pasidalijo I vietą Mer-
rimack Grand Prix turnyre, Salem,
N.H., abu surinkę po 4½-½ tš. ir
abu gavo po \$550.

JAV p-besė iš lietuvių dalyvavo
tik Vladas Karpuska (Chicago), jis
baigė su 5 tš. Kanados p-besė Pov-
las Vaitonis surinko 7 tš. (iš 11 ga-
limų), Ignas Žalys — 6 ir Maciula-
tis 5½. Merrimack turnyro, rezerva-
vinę grupę, bostonietis Algirdas
Leonavičius baigė su 3½-½ tš.

Chicagoje, Illinois atvirose p-besė
buvo 164 dalyviai! Pirmą vietą pa-
sidalijo, surinkę po 6-1 tš.: P. Taut-
vaišas, Martz, DeFotis, Sprague,
Verber, Karklinš ir Sandrin. Puikiai
užbaigė, pakrovę po 5-2 tš.: Anta-
nas Jasaitis (jaunuolis iš St. Rita
High School), Jankauskas ir Ra-
mas, Vl. Karpuska baigė su 3 tš.

Pasaulio pirmenybėm, kurios pra-
sidės kitą mėnesį Logano mieste,
Šveicarijoje, JAV iršė labai stip-
rios sudėties komanda: Fischer, Re-
shevsky, Evans, Benko, Lombardy
— visi didmeistrai.

Vilniuje įvykiams Sovietų mote-
rų pusfinaly: 1. Zvorykina 10-3, 2.
Borisenko 9½. Lietuvos atstovės:
M. Kartonaite (Mairiagalos moky-
toja) baigė šešta su 6½ tš., Rozen-
talienė (Vilnius) dešimta — 5½ tš.
ir Stendelytė (Kaunas) vienuolikta
su 5 tš.

Taline, Vl. Mikėnas iš Vilniaus,
užėmė ketvirtą vietą, Gomely, kau-
nietis K. Kaunas įvykdė Sovietų
sporto meistro normą, surinkęs 9½
tš. iš 17. Jis dabar dešimtasias šach-
matų meistras, Lietuvoje.

16 liet. kūrinų: Kur banguo-
ja Nemunėlis, Suviltas, Pate-
kėk aušrine, Siuntė mane mo-
tinėlė, Pilu stiklėlį, Kur baku-
žė samanota, Ilgesys, Kur tas
šaltinėlis, Aria iš op. "Graži-
na", Tėve Mūsų, Sveika Mari-
ja ir Šventa Naktis.

4. Mes Žengiam su Daina,
New Yorko vyrų okteto įdai-
nuota 17 liet. dainų: Dul dul
dudelė, Kur banguoja Nemunė-
lis, Ei, Lietuvos kareivėliai, Kir-
vir jo, Sapnų piliis, Ramovėnų
maršas, Tango svajonė, Jūrei-
vių maršas, Gaudžia trimitai,
Kampelis, Prie gintaro jūros,
Mergyte jaunoji, Lopšinė, i ko-
vą, Oi tu sakal, Šiaurės pašvais-
tė, Pajūriais.

5. Težydi Vėliai Lietuva, Lie-
tuvos Vyčių choro, vadovau-
jant muz. Faustui Stroliai, įdai-
nuota 17 lietuviškų dainų: Ei-
sim girion, Beauštanti aušre-
lė, Vištos, Oi, motinėle, Mergai-
tė, Kas tas miežio grūdės, Gie-
da gaideliai, Per Klausčių uly-
tėlę, Laisvųjų daina, Man liūd-
na, Daina, daina, Vežė mane
iš namų, Šia naktele, Tu, ma-
no motinėle, Pasisėjau žalią rū-

šą, Sėdžiu po langeliu ir Vyčių
himnas.

6. Pavergtos Tėvynės muzi-
ka, Nr. 1. Įdainuota solistų ir
chorų 12 liet. dainų: Sesuo žy-
drioji Vilija, Žvaigždute, Pas-
varscyk ancels, Kaip gi gražus
rūtelių darželis, Kūmūtė širde-
le, Atskrend sakalėlis, Oi nėra
niekur, Šokių scena, Pasiveiki-
nimo choras, Udrio daina, Vai-
vos daina ir Vaivos bei Nag-
lio duetas.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris il-
go grojimo plokšteles, moka-
ma tik penki doleriai. Atskira
plokštelė kainuoja 2 dol. (anks-
čiau buvo parduodamos po 4
dol. Nori įsigyti papigintų
plokštelių, prašomi rašyti: Dar-
bininkas, 910 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridama 50 c.

WORCESTER, MASS.

Šv. Kazimiero parapijos baž-
nyčiai reikalingas

VARGONININKAS

Kandidatai prašomi kreiptis į
kleboną Rev. John C. Jutt, 41
Providence St., Worcester,
Mass. 01604. Telefonas (617)
754-5142.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą,
dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa-
siųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus
tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Visit Beautiful GRAYMOOR

and enjoy a day of Christian encounter with the Friars
Every Sunday — July through October
Folk Masses: 10:45, 11:45 and 12:45; Novena to St. Anthony 2 PM;
Ecumenical Service and Bible reading with song 3 PM.
Picnic Grounds - Snack Bar - Ample Parking - Gift Shop

WEEKDAY MASS — 11 A.M.

Special arrangements for organizations and groups. For further in-
formation write: Fr. Jeremiah Kelliher Graymoor Friars, Garrison,
N.Y. 10524; Telephone: GArriison 4-3671 (Code #914). Write for
FREE Visitors' Directory.

RADIO PROGRAMS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORK

šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleif-
er Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-
289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekma-
dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9
FM banga. Vedėjai: Antanas Maže-
ika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW
4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Vil-
lage, N.Y. 11379.

H. W. MALE

TEACHERS

Experienced or Beginners.
Pre-School thru University
Good outstanding opportunities
in preferred locations.

Write now for application or call
212 - 546-2228
Weekdays and Sundays

A.A.A. TEACHERS AGENCY
507 5th Avenue, N. Y. C.

Marine Engineers

U.S. COAST GUARD LIC.

3rd Asst. Engineer
PERMANENT POSITION
STEAM RESEARCH VESSEL

TEL (COLLECT) PORT CAPTAIN
(617) 548-1400

H. W. FEMALE

WAITRESSES steady full time day
or night 7-4 4-12:30 — Union Shop
good tipping. Work near home May-
flower Coffee Shop South Broadway
& Lyons Place, White Plains, N.Y.
Call 914 - 761-3380 — ask for Mr.
Carter.

TEACHERS

Experienced or Beginners
Pre-School thru University
Good outstanding opportunities
in preferred locations.

Write now for application or call
212 - 546-2228
Weekdays and Sundays

A.A.A. TEACHERS AGENCY
507 5th Avenue, N. Y. C.

GENERAL FACTORY HELP (20)
Work near home — Good starting
salary. Some experience preferred.
Braun Crystal Manufacturing Co.
64-20 Admiral Ave. Middle Village,
Queens. Apply in person ask for Mr.
Bob Solot.

EXP. OPERATORS
as Samplemaker & Duplicators
Steady work, nice working condi-
tions. Air conditioned RAYMODES
INC. 135 Madison Avenue. Apply in
person.

SEAMSTRESS experienced only
in all phases of machine and/or
hand finishing. Salary based on
experience and quality.
Syracuse, N.Y.
Phone (315) 437-2925

EXPERIENCED OPERATORS
ON DRESSES
Section Work. Full Time
and Exp. Pressers
Fringe Benefits. Paid Holidays
Good starting salary.
CARLAND MFG CORP.
8 North Main St. Monroe, N.Y.
(50 miles N.Y.C.)
Call 914 - 783-2511

FAITH
Universal šermėninėje
laidotuvės yra tikėjimo
paliudijimas.

universal
FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbelis, Dir.
PL 3-5300

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

COMPLETE HOME
IMPROVEMENTS

10x16 Finished Basements for only
\$590 — Free estimates given — all
work guaranteed. Call 212-654-1945
ask for Mr. Tony Ruggiero

MAIDSTONE MARINA,
3 MI HARBOR

E. Hampton. (516) EA 4-1650
Silver Sea Horse Restaurant, pool,
mail port, Hertz cars, showers, laun-
derette, gift shop, supplies. Places of
worship within the area. Reserva-
tions — 516 324-2650.

CYPRESS OUTDOOR
SWIMMING POOL
Open to the public Daily, 10 a.m.
to 7 p.m.
852 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
AP 7-0788

PARK CREST CATERERS

1710 University Avenue
Bronx, New York 10453
From a festival to a wedding. For
available dates and further infor-
mation call CY 9-5900.
Mr. & Mrs. Morris & Miss Robinson
at your service

THE TOWNHOUSE — 860 Arnold
Ave. Point Pleasant, N.J. A new
resident hotel for those over 65.
Maid service & 3 meals daily (201)
899-0575, or write: 3601 Herberts-
ville Rd. Point Pleasant, N.J.

NELPA CONSTRUCTION
COMPANY

We do everything in the construc-
tion field all work done at reason-
able rates — All work guaranteed
1394 Fulton Street, Brooklyn, N.Y.
Call 857-4300

ANTHONY'S HAIR STYLIST Pro-
fessional work at reasonable costs.
Shampoo and Set \$2.75. Regularly
\$15. Permanent wave only \$8.50 —
655 Amsterdam Ave. (bet. 91 & 92
Sts.) New York City. For appoint-
ment tel. SC 4-4348

AUTO INSURANCE IMMEDIATE
FSI our specialty. Under A6E a new
drivers cancelled policies replaced.
Fast low monthly payments. Call
Mr. Winchester days (212) 651-4436
eves. (212) NE 9-4581. 75-12 Roose-
velt Ave. Jackson Hts., N.Y.

DISPLAY

BERNARD PHOTOGRAPHERS —
Weddings, Babies, Portraits, Legal.
Natural color or black & white;
passport & license photo while you
wait. No deposit required. Good pho-
tography at reasonable prices! — 9
Railroad Ave. Babylon, L.I. (516)
MO 9-7109.

SHANNON FLORISTS

Perotta Bros. Props. Florist, Nur-
sery — Retail - Wholesale specializ-
ing in all Floral Designs, Weddings,
Communion, Confirmation and Fu-
nerals. Opp. Green Wood Cemetery,
3380 Fort Hamilton Parkway. Call
for free delivery.

HUNTING LANE
REST HOME

EAST HAMPTON
Convalescents, and Elderly Guests
Residential area, ½ block to Main
Street and Village. Private and
Semi-Private rooms with bath —
24 hour supervision. Owned and
operated by Mary Immaculate R.N.
(516) 324-4250

VINNY & GENE
GASKET SERVICE

Refrigerator Doors Our Specialty
Call 259-9593

Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laik-
rodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA CSELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

Veiksnių sudarytas Jungtinis Finansų
komitetas Laisvės Kovos metais turi
sutelkti \$100,000

Pusė skiriama Vlikui, pusė Liet. Bendruomenei. Pinigai
skiriami Lietuvos laisvės kovai ir lietuviškai kultūrai ug-
dyti. Jau surinkta 20%, dar reikia \$80,000. — Lietuva yra
visų, todėl ir aukoti turi visi. Tūkstantininkai reti paukš-
čiai, todėl kas gyvas — būkim dešimtininkais — kiekvienas
aukokime bent po \$10.00. Aukus telkim per J. Fin. Komit-
etą ar Liet. Bendruomenės apylinkes. Kur jų nėra — per
kitas organizacijas ar siųskim tiesiai J. Finansų komitetui:

UNITED LITHUANIAN FINANCE COMMITTEE
29 West 57th Street New York, N.Y. 10019

Dailininkų suaukotų paveikslų loterija nukeliama iš rugsėjo 1 d. į
s.m. gruodžio 29 d.

Jungtinis Finansų Komitetas

Lietuvių tautos kankinių paminklas — šv. Mari-
jos Gailestingumo Motinos Aušros Vartų koply-
čia, šalia Švento Petro karsto bazilikoje, Romoje,
jau ruošiamas. Kasimo darbai jau baigti, vykdomi
sienų ir lubų sutvirtinimo darbai, ruošiami deko-
racijų projektai.

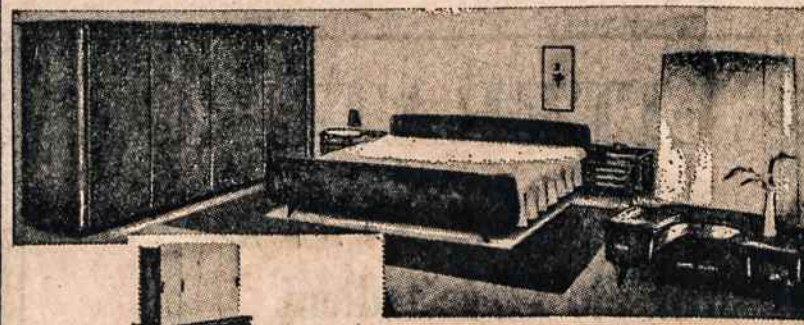
Vatikano ir lietuvių archyvuose liks koplyčios
aukotojų vardai, kurie bus įdomūs ne tik šian-
dien, o ir tolimoje ateityje. Reikėtų, kad lietuvių
vardų ten būtų tūkstančiai. Galima įrašyti save,
savo šeimos narių, savųjų ir pažįstamų kankinių
vardus, pasiunčiant auką adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND

2701, W. 68th Street Chicago, Ill. 60629

JAV-se aukos nurašomos nuo mokesčių (Tax deductible)

MEISTERISKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet
kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų
miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gausiami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400
(Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių)

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

SIUNTINIŲ-DOVANAS Į LIETUVĄ ar USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku.
Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas
NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui
įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.
Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šešta-
dieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 250 Market Street	MI 2-2432
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997
• ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476

PIRMAUJANTI DEŠŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

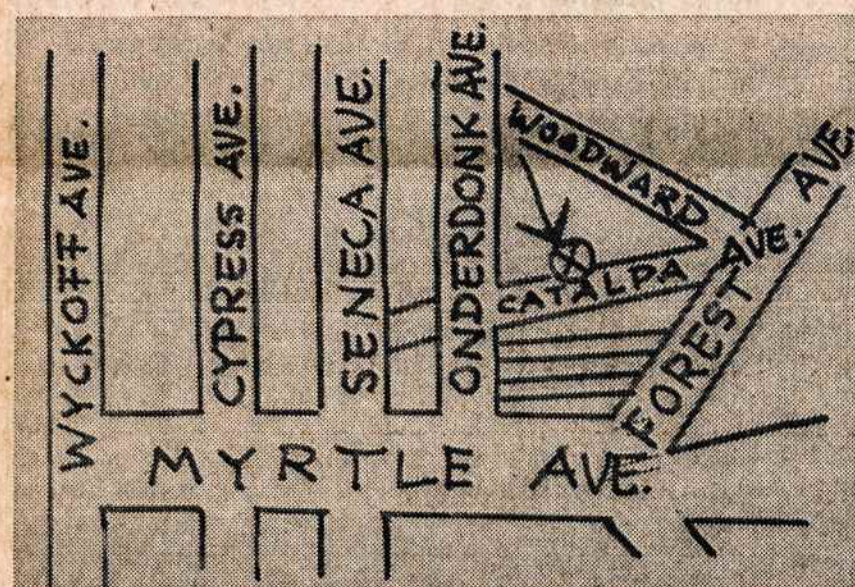
Operetės moterų choras po vasaros atostogų repeticijas pradeda rugsėjo 20, penktadienį, 8 v.v. Bručo svetainėje, 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven. Į chorą kviečiamos ir naujos narės.

Kunigu Vienybės New Yorko ir New Jersey apskrities susirinkimas buvo rugsėjo 10 Kearny, N. J., lietuvių parapijos klebonijoje. Nutarta išleisti lietuvišką giesmynėlį, pritaikytą dabartinėm pamaldom. Apie Vasario 16 gimnazijos padėti pranešimą padarė Tėv. A. Bernatonis, OFM Cap.

Darbininko metinis koncertas bus spalio 19. Programą atliks Toronto Prisiikėlimo parapijos jaunimo choras, kurį sudaro 60 asmenų. Chorui vadovauja muzikas kun. Jurkšas.

H. Tautvaišienės knyga "Tautų kapinynas Sibiro tundrose" buvo labai pageidaujama, skaitoma ir jau išparduota. Ta pati knyga dabar išleista anglų kalboj: "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra". Kaina 1.75 dol. New Yorke gauti: 1. Darbininko administracijoje, 2. Romuva — P. Galminienė, 84-20 Jamaica Ave., 3. Aidas — J. Pašukonis, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven.

Kaio nuvažiuoti i literatūros vakara

Planas, kaip nuvažiuoti i literatūros vakarą. Salė yra Catalpa Ave. Geriausia išlipti Myrtle Wyckoff stotyje, eiti Myrtle Ave. iki Onderdonk Ave. ir pasukti į kairę, kur bus Catalpa Ave. Metropolitan linija važiuojant, galima išlipti Seneca arba Forest Ave. Autobusai eina iš Woodhaven ir Richmond Hill, sustoja arti salės, Myrtle ir Anderdonck Ave.

LITERATŪROS VAKARAS

rugsėjo 14, šeštadienį
St. Matthias salėje,
58-15 Catalpa Ave.
Ridgewood, N. Y.
(netoli Myrtle Ave.)

Dalyvauja:

PULGIS ANDRIUSIS
(iš Australijos)
ANTANAS GUSTAITIS
STASYS SANTVARAS

Šokiams gros Gutauskų orkestras.

Darbininko spaudos kioskas.

Bufetas. Užkandžiai.

Pradžia 7 v.v.

Kviečiami visi atsilankyti!

Įėjimo auka 3 dol.

DARBININKO administracija
ir
LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

Pulgio Andriušio rinktiniai raštai, išleisti Lietuvių Enciklopedijos leidyklos, bus platina literatūros vakare rugsėjo 14. Vakara rengia Lietuvių Enciklopedija ir Darbininko administracija. P. Andriušio rinktinų raštų I toman sudėta: Septinton įleidus, A no j pusėj ežero. Knyga turi 262 psl., įrišta į kietus viršelius.

Veiks Darbininko spaudos kioskas. Bus graži progą įsigyti naujausias lietuviškas knygas: J. Jankaus "Peilio asmenimis", P. Jurkaus "Ant Vilnelės tilto", O. Nendres "Aidas tarp dangoraižių", Literatūros Metraščius, D. Sadūnaitės "Tu esi mano žemė", P. Imorio "Tėviškėle aš regiu" ir kit. Kai kurios ilgo grojimo lietuviškos muzikos plokštelės bus papigintos 50 proc. Galima atnaujinti bei naujai užsisakyti Darbininką, kuris pirmiem metam tik 5 dol. Išgydams lietuviškų knygų, prisidėsi prie lietuviškos spaudos palaikymo.

Juozas Parojus New Yorko išleido savo ketvirtą knygą "I laisvę ir mėnulį". Knyga parašyta proza, gaunama Darbininko administracijoje ir pas autorių: 36 Stagg St., Apt. 1, Brooklyn, N.Y. 11206. Telef. 387-3178.

ELIZABETH, N.J.

L.B. New Jersey apygardos ribose šeštadienį lietuvių mokykla pradeda naujus mokslų metus rugsėjo 21, šeštadienį, 9:30 val. ryto.

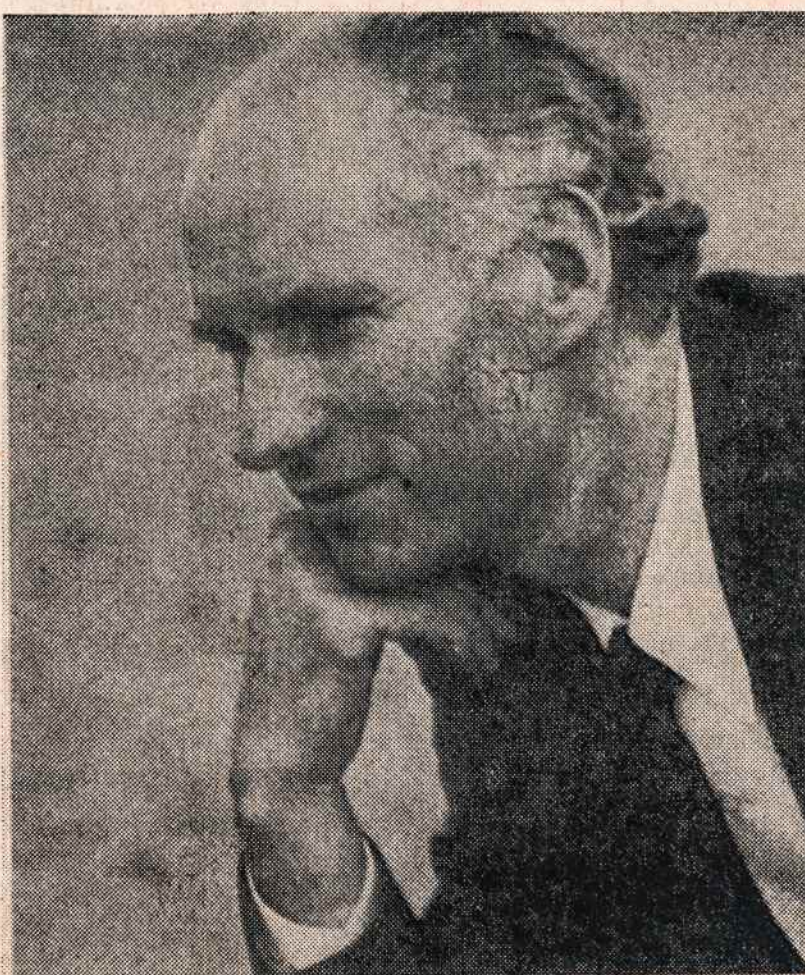
Tuo reikalu rugsėjo 15, sekmadienį, 2:30 val. popiet mokylos patalpose šaukiamas tėvų susirinkimas aptarti mokyklos reikalus ir išrinkti naują tėvų komitetą.

New Jersey apygardoj ši mokykla buvo suorganizuota 1966 — jaunimo metais ir gerai veikė jau dvejus metus. Per eitis metais mokyklą lankė virš 50 mokinių ir dirbo 8 mokytojai.

Prie mokyklos išlaikymo prisidėjo aukodami pinigais: L.B. N.J. apygardos valdyba, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriaus valdyba, L.B. apylinkės ir kitos organizacijos bei privatus asmenys.

Mokyklos vedėjas yra A. Brazinskas, tėvų komiteto pirmininkas — Vl. Audėnas. — J. Kš.

Williamsburg sekcijoje išnuomojamas 3-čiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Kreiptis tel. SP 6-3843.

Poetas Stasys Santvaras skaitys savo kūrinius literatūros vakare, kurį rengia Darbininko administracija ir Lietuvių Enciklopedija rugsėjo 14, ši šeštadienį, St. Matthias salėje, Ridgewood. (žiūr. skelbimą.)

KAS BUS LITERATŪROS VAKARE?

Literatūros vakaras bus ši šeštadienį, rugsėjo 14. Pradžia 7:30 v.v.

Jis rengiamas St. Matthias parapijos salėje, Ridgewood, netoli Myrtle-Wyckoff stoties. Pažymėta plane, kaip salę surasti ir nuvažiuoti.

Vakaras rengiamas **Pulgio Andriušio** apsilankymo proga. Pulgis Andriušis atvyko iš Australijos į Lietuvį Bendruomenės seimą. Besisvečiuodamas Amerikoje, jis aplankys lietuvių kolonijas su literatūros vakarais. Jo atvykimu rūpinosi Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas. Jis jam ir kelionę sumokėjo. J. Kapočius ir literatūros vakarus rengia. Čia New Yorke jis į talką pasikvietė ir Darbininko administraciją.

Literatūros vakaro proga J. Kapočius išleido Pulgio Andriušio Rinktinų raštų I-įj tomą, į kurį idėta "Septinton įleidus" — Pulgio Andriušio autobiografija, "Anoj pusėj ežero" ir A. Zubro apžvalginis straipsnis apie jo kūrybą. Knyga bus gaunama literatūros vakare.

Tokie literatūros vakarai buvo rengiami Vokietijoje tremtinių stovyklose. Tada buvo daug laiko, tai visi mieliai lankė tokius vakarus. Juose paprastai dalyvaudavo: P. Andriušis, Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras.

I ši vakarą iš Bostono atvyks **humoristas Antanas Gustaitis** ir **poetas Stasys Santvaras**.

Antanas Gustaitis čia yra buvęs ne kartą, bet jis visada mieliai klausomas. Jo humoristinės eilės pagaunamos ir linksmi nuteikiantys.

Stasys Santvaras, lyrikas, čia irgi dalyvavo bent keliuose vakaruose. Jis savo eilėse apdainuoja meilę, gimtąjį kraštą Lietuvą, kurio taip ilgisi, atsidūręs svetimoje žemėje. Skaito jis artistiška, gražiu pagaunamų balsu.

Vakaro programa praves **Albina Ukevičiūtė**. Ji irgi buvus Australijoje, per Romą, kur studijavo dainavimą, atkeliavusi į New Yorką.

Po programos bus šokiai. Veiks didelis spaudos kioskas su naujausiomis knygomis, plokštelėmis. Literatūros vakare laukiami visi!

Kew Gardens parduodamas mūrinis dviejų šeimų namas, atskiras, 10 metų senumo, 10 kambarių, užbaigtas rūšys, dviem automobiliams garažas, namas išklotas kilimais, yra vėsintuvai, šaldytuvai, skalbiama ir džiovinimo mašinos, viršutinis butas duoda pajamų 220 dol. i mėnesį. Tk patys suinteresuotieji (ne tarpininkai) prašomi skambinti savininkui 647-3303.

Ieškomas 3-4 kambarių butas. Kas turėtų ar žinotų, prašom paskambinti GL 2-2923.

Išnuomojamas erdvus kambarys netoli Jamaica traukinėlio. Pageidaujama moteris, kuri gali naudotis virtuve. Skambinti 296-8607.

Lietuvių Laisvės Sveitainė Elizabeth, N.J. ieškomas vedėjo padėjėjas — assistant manager. Svarus ir lengvas darbas. Pageidaujamas lietuvis, rekomendacijos būtinos. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis šiuo adresu: Secretary, Lithuanian Liberty Hall, Inc., 269 Second St. Elizabeth, N.J.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Šv. Petro parapijos bažnytinis choras, kuriam vadovauja komp. Jeronimas Kačinskas, rugsėjo 8 pradėjo žiemos sezoną. Žiemos metu choras kiekvieną sekmadienį giedos per sumą, 10 val. ryto mišias. Choras pradeda studijuoti kun. G. Šukio lietuviškai parašytas mišias. Choras taip pat pradeda ruošti ir dainuos kelias lietuviškas dainas parapijos vakarieneje, kuri bus spalio 13 Moseley's on the Charles restorane.

Bostono lituanistikos šeštadieninė mokykla rugsėjo 15 pradeda naujus mokslų metus. Pamokos vyks šv. Petro parapijos mokykloje prie bažnyčios. Mokyklos vedėjo pareigas ir šiais metais sutiko eiti Antanas Gustaitis.

Trečtininkų Brolijos pamaldos ir susirinkimas bus rugsėjo 15 d. 2:30 val. popiet parapijos bažnyčioje.

Naujosios Anglijos Lietuvos vyčių pusmetinis suvažiavimas seimas įvyks rugsėjo 28-29 šv. Juozapo lietuvių parapijos patalpose, Waterbury, Conn.

Lietuvių Piliečių Draugijos klube South Bostone (West Broadway) baigiamas įrengti keltuvai. Draugijos pirmininko St. Drevinskio pranešimu, jo įrengimas brangiai atsieina — reikia aukų. Anot klubo pirm. L. Švelnio, daug aukų gauta per klubo vedėją St. Griganaivičių ir išdėtininką E. Ketvirtį. Aukotojai bus atitinkamai pagerbti. E. Manomaitis, projekto inžinierius, daug pasidarbavęs keltuvui įrengti ir pats tam reikalui skiria 100 dol., pranešė, kad keltuvai pradės veikti lapkričio 15. Galėsias pakelti 2500 svarų arba 14 asmenų. Būsias operuojamas automatiniai arba rankiniai būdu. Dviejų šimtų asmenų iškėlimas iš apačios į trečią aukštą truksias 30 minučių. Lapkričio 24 klube įvyks parengimas, kurio metu aukotojai laimės 10 vertingų dovanų.

Šv. Petro parapijos metinis banketas šiais metais įvyks gražioje vietoje prie Charles upės puikioje šokių salėje Moseleys on the Charles, Dedham, Mass. Banketas įvyks spalio 13 d. 5 val. popiet. Mašinomis lengvai pasiekama, kadangi parinktoji vieta yra prie kello Nr. 1 ir visai netoli veteranų ligoninės. Senesnio amžiaus žmonėms, kurie norės vykti, bus specialūs autobusai. Banketo bilietas 6 dol. ir juos jau galima įsigyti parapijos klebonijoje. Po vakarienos šokiai.

NAUJA KNYGA

Amens In Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Visi Telefunken, Grunding, Zenith, Royal, Olympia, ITC, ir kt. produktai galima gauti daug pigiau ir sąžiningiau per J. L. GIEDRAITĮ, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. 516-757-0055.

Tautos šventės — rugsėjo 8 minėjimas So. Bostone ruošiamas rugsėjo 15. Šventė pradedama mišiomis 10 val. ryto šv. Petro parapijos bažnyčioje. Antroji minėjimo dalis įvyks 5 val. popiet Lietuvių Piliečių dijos namuose. Minėjimą ruošia Liet. Bendruomenės Bostono skyrius.

Atlanto rajono jaunųjų skautų vilkiukų ir paukštyčių stovykla, įsikūrusi Kennebunkporte lietuvių pranciškonų sodybos parke, baigėsi rugpičio 25. Stovykla tęsėsi septynias dienas, sutraukdama apie 90 stovyklautojų. Visi stovyklautojai gyveno palapinėse. Daugumai jų tai buvo pirmoji stovykla gyvenime. Jauniausias stovyklautojas buvo šešerių metų vilkiukas iš Stoughton, Mass., inž. Stupio sūnus. Vilkiukai ir paukštytės į stovyklą suvažiuo iš Elizabeth, N.J., Waterbury, Worcester, Brocktono ir Bostono. Stovykloje vilkiukam vadovavo Romas Jakubauskas ir paukštytėm Gilanda Matonienė. Vilkiukų komendantą pareigas ėjo Gintaras Subatis, o paukštyčių komendantė buvo Aldona Meilutė. Skautam vadovavo Vytautas Dabrila ir skautėm Laima Kiliulienė. Stovyklos programai vadovavo skautininkės Paulina Kalvaitienė ir Ramutė Loza. Kiti stovykloje dirbę skautų vadovai: D. Eikienienė, N. Pakštytė ir inž. Matonis. Stovyklautojams mišias rytais aukojė ir kitais religiniais reikalais rūpinosi tėvai pranciškoniai, kuriems stovyklautojai ir jų tėveliai pareiškė nuosirdžią padėką už jų paaukotą laiką ir parodytą didelį rūpestį. Stovykla praėjo su dideliu pasisekimu ir geroje nuotaikoje. Vadovai ypatingą dėmesį kreipė į lietuvių kalbos vartojimą ir drausmę. Stovyklą aplankė Atlanto rajono vadeiva s. Starėnas, Bostono skautų tuntininkai Č. Kiliulis ir V. Kleinienė ir daug tėvų.

Antanas Krausas, atvykęs į PLB seimą iš Australijos, rugpičio 28 Lietuvių Piliečių klube skaitė įdomią paskaitą apie rašytoją Vydūną. Paskaitos pasiklausyti susirinko apie 50 klausytojų. Buvo atvykusių net iš Worcesterio ir Brocktono. A. Krausas, žymus skautų veikėjas, daug dirbo su jaunimu, būdamas mokytoju ir Skuodo gimnazijos direktorium. Vokietijoje jis buvo Skautų Aido redaktorium. Kaip didelis Vydūno gerbėjas, jo mokinyr ir asmeniškai draugas, jis tarėsi su Lietuvių Enciklopedijos leidykla dėl Vydūno raštų išleidimo, kurių susidarytų apie 10 tomų. A. Krauso paskaitą apie Vydūną suruošė Bostono skautų vadovybė. Paskaitininką klausytojam pristatė tuntininkas Č. Kiliulis. Po paskaitos pas tuntininkę V. Kleinienę sveičiui pagerbti buvo suruošta kavutė. Kavutės metu svečias papasakojė susirinkusiems apie lietuvių skautų veiklą Australijoje.

Birutė Rentelytė ir **Bronius Banaitis** Sv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone rugpičio 24 priėmė moterystės sakramentą. Jaunuosius sujungė ir mišias aukėjo klebonas kun. Antanas Baltrašūnas. Bažnyčios solistas Benediktas Povilavičius giedojo parapijos chorą ir čius. Vestuvių vaišėse Lietuvių Piliečių klube dalyvavo keli šimtai giminių, draugų ir pažįstamų. Buvo daug jaunimo. Vaišių puotai vadovavo adv. Petras Viščinis. Klebonas kun. Baltrašūnas palaimino vaišių stalus. Jaunuosius sveikino ir dovanas įteikė skautai, neolituanai. Sveikino ir rašytojas Stasys Santvaras. Abu jaunieji priklausė parapijos chorui ir tautinių šokių grupei. Birutės tėveliai gyvena So. Bostone, o Broniaus sesuo ir tėvelis — Dorchester, jo mamytė mirus. Vyr. pabroliu buvo jaunojo brolis, o vyr. pamergė Laima Jakutytė. Linkime naujai šeimai gražios šeimyninės laimės.

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVOS VYČIAI ruošia **MENINĘ PROGRAMĄ** ir **PIKNIKĄ** minint **LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS** atkūrimo 50 metų sukaktį — **RUGSEJO - SEPT. 15 MAIRONIO PARKE** 52 So. Quinsigamond Ave. (off Rt. 9) Shrewsbury, Mass.

12:00 — Šv. Mišios
3:00 — Meninė programa
5:00 - 9:00 — Vakaro šokiai.

KVIEČIAMI VISI DALYVAUTI!